

Závěrečná zpráva

Mapování potřeb uživatelů (nejen) sociálních služeb v Praze 22
realizováno květen-červen 2017

Realizátorem projektu: „*Podpora projektů v procesu plánování sociálních služeb v MČ P22*“ byla MČ Praha 22

Zpracovala: Mgr. Kateřina Kaňková
konzultantka pro prarodinnou a proseniorskou politiku

Mapování potřeb uživatelů (nejen) sociálních služeb proběhlo v rámci „*Podpory projektů v procesu plánování sociálních služeb v MČ P22*“. Projekt je financován z rozpočtu Hlavního města Prahy. Jedná se o realizaci, analýzu a vyhodnocení dotazníkové akce v rámci komunitního plánování nejen sociálních služeb v Praze 22. Mapování proběhlo prostřednictvím dotazníkové akce pod názvem: „*Jak zlepšit život rodinám: dětem a mládeži, seniorům a osobám se zdravotním postižením v Praze 22 a Kolovratech?*“, a to v květnu -červnu 2017.

Poděkování

Děkuji pracovním odborů Sociálních věcí a zdravotnictví, jmenovitě pak Mgr. Zdeňce Žaludové – vedoucí odboru a paní Evě Roupcové, zodpovědné za komunitní plánování, které v průběhu dotazníkového šetření zajistily bezchybnou komunikaci a organizaci schůzek.

OBSAH

I. Komunitní plánování jako klíčový prvek prorodinné politiky.....	4
II. Shrnutí procesu Mapování.....	6
III. Metodologie	7-9
III.1. Specifikace vzorku respondentů/tek.....	10-21
IV. Analýza části A: Rodina, děti a mládež.....	22
IV.1. Analýza jednotlivých oblastí.....	22-35
V. Analýza části B: Senioři a osoby se zdravotním postižením.....	36
V.1. Analýza jednotlivých oblastí.....	36-51
Shrnující komentář.....	52
VI. SWOT analýza.....	53
Shrnutí priorit Střednědobého plánu soc. služeb a stav jejich plnění...	54

I. Komunitní plánování jako klíčový prvek prorodinné politiky

Prorodinná politika patří mezi priority MČ Praha 22, která vnímá oblast prorodinné politiky jako klíčovou. MČ Praha 22 je nejmladší městskou částí Prahy (věkový průměr je 36 let) a také vzhledem ke své poloze na okraji Prahy si tuto městskou část vybírají především rodiny s dětmi. MČ Praha 22 má zájem podporovat rodinu v tom nejširším slova smyslu a řadí zde VŠECHNY své obyvatelé: rodiče, děti a mládež, seniory, osoby se zdravotním postižením, menšiny.

Prorodinná politika je politika průřezová, zastřešující všechny ostatní oblasti, jako jsou např.: doprava, zdravotnictví, bydlení, školství, výstavba a územní plánování, kultura apod. Strategie, plánování i rozpočty měst a obcí by se měly v ideálním případě dělat tzv. „prorodinnou optikou“, která v sobě zahrnuje prvky rovných příležitostí i diverzity. Tato politika veškerá rozhodnutí činí s vědomím toho, jaký konkrétní dopad má dané rozhodnutí na jednotlivé skupiny obyvatel.

Prorodinná politika je klíčová pro místní komunitu, protože:

- ✓ je důležité posilovat lokální kvality života, identity a participace
- ✓ je důležité propojit poptávku a potřeby s nástroji a institucemi místní správy
- ✓ je nutné vytvářet zázemí pro realizaci aktivit obyvatel a podporovat aktivity „zdola“ s pozitivním dopadem na rozvoj místních vztahů
- ✓ je důležité podporovat interakce a sociální kontakt různých skupin obyvatel
- ✓ je důležité stimulovat informační dvousměrnost a interakci správy města a obyvatel a rozvíjet jejich důvěru
- ✓ je důležité zapojit rodiny/obyvatele do rozvoje a utváření města a života v něm
- ✓ je důležité podpořit aktivní životní styl, kulturu a propojit rodinnou, sportovní a občanskou aktivitu

Komunitní plánování je klíčovým prvkem prorodinné politiky. Jedná se o zkušenostmi prověřenou a rozpracovanou metodu¹, v rámci které se zapojují do

¹ Rada MČ Praha 22 se do procesu komunitního plánování sociálních služeb přihlásila svým usnesením č. 55 ze dne 9.3. 2005. V tomto usnesení Rada MČ schválila principy komunitního plánování.

diskuze místní občané, kteří reprezentují názory, potřeby a náměty široké veřejnosti.

Komunitní plánování sice spěje k všeobecnému přijetí komunitního plánu jako výsledku vzájemné dohody, nicméně tímto proces nekončí.

Protože prorodinná politika je vnímána MČ Praha 22 jako klíčová, je zde kladen důraz na komunitní plánování a také pravidelné mapování potřeb občanů. Mapování potřeb občanů z Prahy 22 se konalo v letech 2008, 2014 a (zatím) poslední Mapování proběhlo v roce 2017.

Cykličnost procesu, opakované zabývání se problematikou a stálé vyhodnocování je nedílnou součástí této metody. Jedině tak je možné sledovat, analyzovat a rozvíjet sociální služby v jednotlivých městech a obcích. Závěrečná zpráva mapování je zároveň důležitým podkladem pro aktualizaci Střednědobého plánu sociálních služeb.

II. Shrnutí procesu Mapování potřeb uživatelů MČ Praha 22 a MČ Praha - Kolovraty v oblasti (nejen) sociálních služeb

Shrnutí komunikačního a realizačního procesu:

- **Květen – červen 2017** - realizace dotazníkového šetření
- **Srpen – září 2017** - realizace individuálních rozhovorů a 2 focus skupin
- **Září 2017** – prezentace výsledků Mapování v rámci Dne zdraví a rovných příležitostí MČ Prahy 22 a v rámci Kulatého stolu (téma sociální služby a zdraví)
- **Říjen 2017** – prezentace výsledků Mapování v rámci komunitního plánování (Pracovní skupiny pro rodinu dětí a mládež a pro seniory a osoby se zdravotním postižením)
- **Říjen – prosinec 2017** – práce na Závěrečné zprávě

Postup u analýzy jednotlivých oblastí mapující potřeby uživatelů/ek (nejen) sociálních služeb v MČ Praha 22 a Kolovraty

- Název analyzované oblasti
- Co bylo v této sledované oblasti zjišťováno
- Zjištění a hodnocení
 - Tabulka a graf ke každé otázce, jež byla součástí dotazníku
- Komentář ze strany realizátora projektu
- Celkové shrnutí a Komparace s Mapováním v roce 2014

III. Metodologie

Smyslem Závěrečné zprávy je vytvořit jasný a srozumitelný přehled o všech analyzovaných oblastech, které mapovaly potřeby dvou stěžejních skupin: A) Rodinu, děti a mládež a B) Seniory a osoby se zdravotním postižením. Tato Závěrečná zpráva je také podkladem pro aktualizaci Střednědobého plánu sociálních služeb MČ Praha 22, jež se bude v roce 2018 také připravovat v rámci komunitního plánování a pracovních slupin.

Již v roce 2005 vznikly v rámci rozvoje sociálních služeb v Praze 22² dvě pracovní skupiny, které se zaměřují na dvě klíčové cílové skupiny obyvatel:

1. pracovní skupina: Rodina, děti a mládež
2. pracovní skupina: Senioři a osoby se zdravotním postižením

Jako metody byly zvoleny:

a) Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je jednou z metod výzkumu veřejného mínění, na základě kterého se zjišťují potřeby, názory, chování, vlastnosti a znalosti sledovaných osob.

Dotazník³ byl vytvořen jednotně s možnostmi oddělených částí pro obě skupiny obyvatel. Jednalo se tedy o Dotazník 2v1. Záměrem bylo, aby se mohli také lidé, vyplňující dotazník pro rodinu, děti a mládež vyjádřit k problematice seniorů a osobám se zdravotním postižením a naopak. Zároveň byl Dotazník rozdělen na 2 části a lidé se tak mohli vyjadřovat k tématu, které je zajímavé.

Dotazník obsahoval celkem 30 otázek, z čehož prvních 12 otázek bylo totožných pro obě skupiny obyvatel. Oproti roku 2014 zde byly nově zařazeny otázky, týkající se priorit Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro MČ Praha 22 a NC Praha Kolovraty na období 2016 - 2018. Z prvních „univerzálních“ otázek vzešla identifikace a struktura vzorku respondentů/ek, informace o tom, jakým

² SO Praha 22 zahrnuje tyto části: Uhřetěves, Pitkovice, Kolovraty, Hájek, Lipany, Benice, Královice a Nedvězí.

³ Dotazník „Jak zlepšit život rodinám: dětem, mládeži, seniorům a osobám se zdravotním postižením v Praze 22 a Kolovratech?“ tvoří nedílnou součást této závěrečné zprávy

prioritám dávají respondenti/ky přednost a také informace o tom, co by pomohlo k lepší informovanosti o stávajících i nově zřizovaných službách a různých akcích v MČ Praha 22 a MČ Praha Kolovraty. Následovaly části A a B, které již byly zaměřeny cíleně na jednotlivé skupiny.

Část A dotazníku: Rodina děti a mládež obsahovala celkem 8 otázek (č. 13-20) Část B dotazníku: Senioři a osoby se zdravotním postižením obsahovala celkem 10 otázek (č. 21 – 31).

Otázky byly použity ve stejném složení, jako v roce 2014, doplněny byly o otázku týkající se Priorit Střednědobého plánu sociálních služeb a o otázku, týkající se využívání služeb OIC (Otevřeného informačního centra, jež vzniklo na jaře 2015). V předstihu je dostali všichni členové/nky jednotlivých pracovních skupin a mohli se k nim vyjádřit. Výsledkem byla skutečnost, že se obě pracovní skupiny a také pracovnice odboru Sociální péče a zdravotnictví shodly na tom, že otázky v tomto dotazníku budou totožné s těmi, jež byly použity v roce 2014, a to pro jejich komplexnost, široký záběr i následnou možnost komparace výsledků.

Vytištěno a distribuováno bylo celkem 6.000 ks dotazníků, přičemž 5.200 ks bylo vloženo do Uhříněveského zpravodaje č. 5/2017, zbývajících 800 ks byl roz distribuován na jednotlivá distribuční místa⁴.

Oproti rokům 2008 i 2004 byl tento dotazník k dispozici také v on-line formě, aby byl dostupný všem. Uveřejněn byl na webu MČ Praha 22, facebooku MČ Praha 22, na webu MČ Kolovraty, sdílely jej také ZŠ a MŠ.

Návratnost dotazníků

Návratnost: 408 vyplněných dotazníků: 203 on-line verze a 205 tištěná verze (v roce 2014 byla návratnost celkem 251 dotazníků, on-line verze neexistovala)

Dotazníků bylo vytištěno a distribuováno v celkovém nákladu 6.000 ks a do sběrných boxů či v on-line formě bylo vráceno/odesláno **408 vyplněných dotazníků, jedná se o 6, 8% návratnost**. V tomto případě tedy nelze hovořit o reprezentativním výstupu,

⁴ Seznam distribučních míst: Uhříněves - ÚMČ Praha 22, vstupní hala, OIC (Otevřené Informační Centrum), ZŠ U Obory, ZŠ Bří Jandusů, Zvoneček - ZČ Vachkova, MŠ Sluneční, MŠ U Nadýmače, MŠ Pitkovice, DPS II – vestibul budovy, Lékárna U Krále Jiřího (Lékařský dům); Kolovraty: podatelna ÚMČ Kolovraty, Infocentrum, ZŠ Kolovraty, MŠ Kolovraty, DPS I, MUDr. Božinová, Zidenta

nicméně některá konstatování, náměty a připomínky se často opakovaly a jistě lze tedy tyto náměty brát v potaz či alespoň k nim přihlížet při dalším strategickém plánování sociálních služeb.

b) Individuální rozhovory

Individuální rozhovory ať už s poskytovateli, či uživateli mapované cílové skupiny jsou důležité pro to, aby byly pochopeny důležité organizační procesy a také jejich specifika fungování a aby byla pochopena potřebnost jednotlivých sociálních služeb.

Prvotní informace, které byly získány z dotazníkového šetření, bylo nezbytné rozšířit o individuální a tematicky zaměřené rozhovory s jednotlivými osobami, především zaměstnankyněmi ÚMČ Prahy 22, které se tematikou sociálních potřeb zabývají.

c) Focus group

Metodu Focus group (skupinový rozhovor) lze definovat jako tematicky zaměřené rozhovory ve skupině, umožňuje vysledovat frekvenci reflektování určitých témat. Lze pozorovat individuální i skupinové reakce na různá témata.

V rámci této metody se realizátor projektu zaměřil na osobní zkušenosti, na individuální a skupinový názor na různá témata z oblasti sociálních služeb.

Proběhly celkem 2 focus groups – skupinové rozhovory, kterých se v součtu účastnilo 30 osob.

A část: Rodina, děti a mládež – účast 10 osob, rodiči malých dětí do 10 let věku

B část: Senioři a osoby se zdravotním postižením – účast 20 osob v rámci pravidelného setkání Klubu seniorů

III.1 Specifikace vzorku respondentů/tek a zjištění

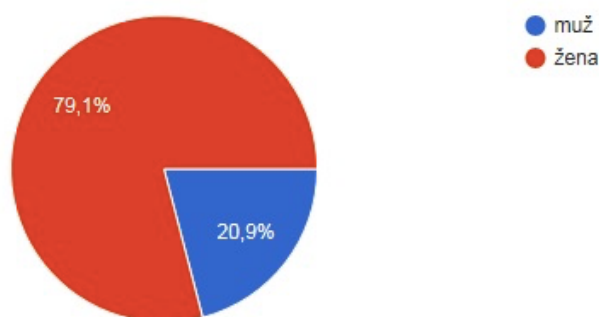
Jak již bylo zmíněno v úvodu, z prvních „univerzálních“ otázek vzešla identifikace a struktura vzorku respondentů/ek, informace o tom, jakým prioritám dávají respondenti/ky přednost a také informace o tom, co by pomohlo k lepší informovanosti o stávajících i nově zřizovaných službách a různých akcích v MČ Praha 22 a MČ Praha Kolovraty. V této kapitole je tak zanalyzováno prvních 12 „univerzálních“ otázek Dotazníku.

a) Struktura respondentů/tek podle pohlaví

Jak již bylo uvedeno výše, bylo odevzdáno celkem 408 dotazníků⁵. Z téměř 80% dotazník vyplňovaly ženy.

1. Jste muž nebo žena?

406 odpovědí

b) Struktura respondentů/tek podle věku

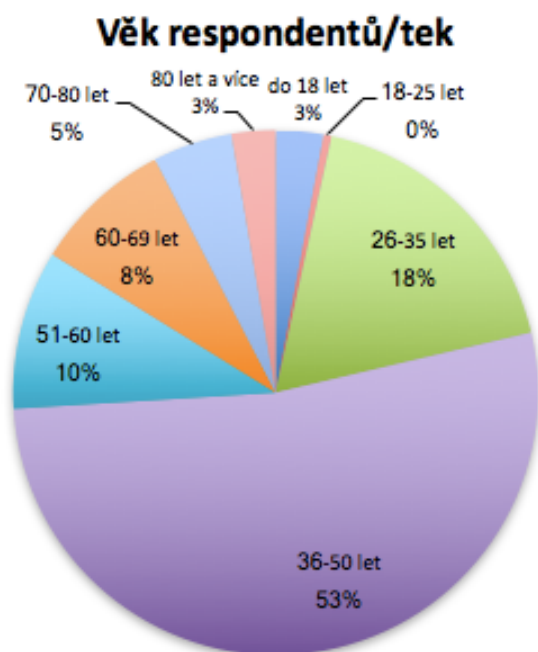
Věk respondentů/tek byl rozdělen do celkem 8 kategorií, přičemž nejvíce respondentů/tek bylo ve věku 36-50 let (jednalo se celou polovinu všech

⁵ Návratnost: 203 on-line verze a 205 tištěná verze

respondentů/tek). Druhou silnou věkovou kategorií byla skupina osob ve věku 26-35 let (téměř 20%). Nejméně zastoupena byla věková kategorie 18-25 let⁶.

2. Jaký je Váš věk?

do 18 let	12
18-25 let	2
26-35 let	73
36-50 let	215
51-60 let	40
60-69 let	35
70-80 let	20
80 let a více	11
n.	408

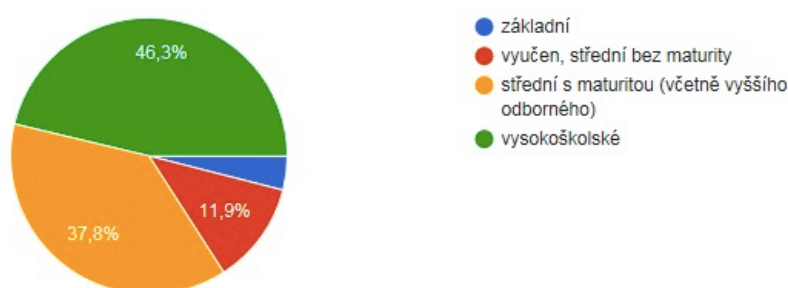
⁶ Struktura respondentů/tek podle věku byla totožná se strukturou respondentů/tek v roce 2014, kdy nejvíce zastoupena byla kategorie ve věku 36-50 let a druhé největší zastoupení bylo ve věku 26 – 35 let.

c) Struktura respondentů/tek podle dosaženého vzdělání

Co se týká nejvyššího ukončeného vzdělání, nejpočetnější skupinu respondentů/tek tvoří vysokoškolsky vzdělané osoby, a to téměř polovinu (46,3%). Druhou silnou skupinu tvoří osoby středoškolsky vzdělané, jež jsou zastoupeny téměř 38%. Struktura respondentů/tek podle dosaženého vzdělání byla svým % zastoupením shodná se strukturou respondentů/tek v roce 2014.

3. Jaké je vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

402 odpovědí

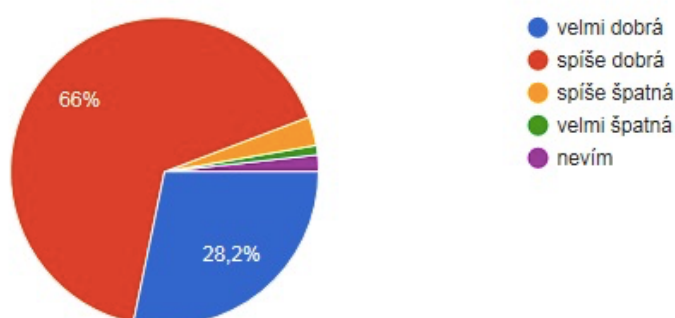

d) Životní úroveň domácnosti respondentů/tek

Součástí Dotazníku byla otázka hodnocení životní úrovně. Drtivá většina respondentů/tek považuje svoji životní úroveň za velmi dobrou a spíše dobrou. V součtu se jedná o 94%.

4. Jak byste hodnotil(a) životní úroveň vaší domácnosti?

400 odpovědí

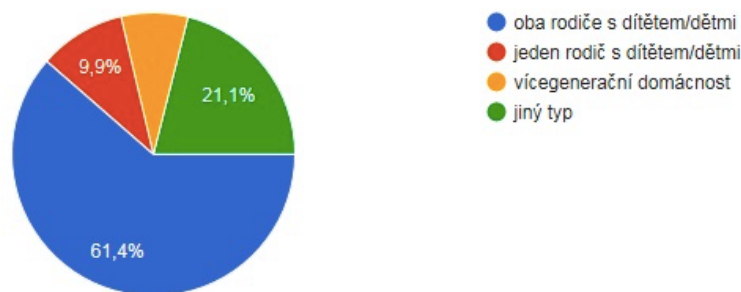

e) Struktura respondentů/tek podle složení jejich domácnosti

Nejvíce zastoupena zde byla úplná rodina - kategorie oba rodiče s dítětem/děťmi v domácnosti (61,4%). Téměř 10% respondentů/tek uvedlo v dotazníku neúplnou rodinu (resp. označili variantu odpovědi: jeden rodič s dítětem/děťmi). Jiný typ domácnosti (kam lze řadit např. vícegenerační soužití), uvedlo více než 20% respondentů/tek.

5. Jaké je složení Vaší domácnosti?

394 odpovědí

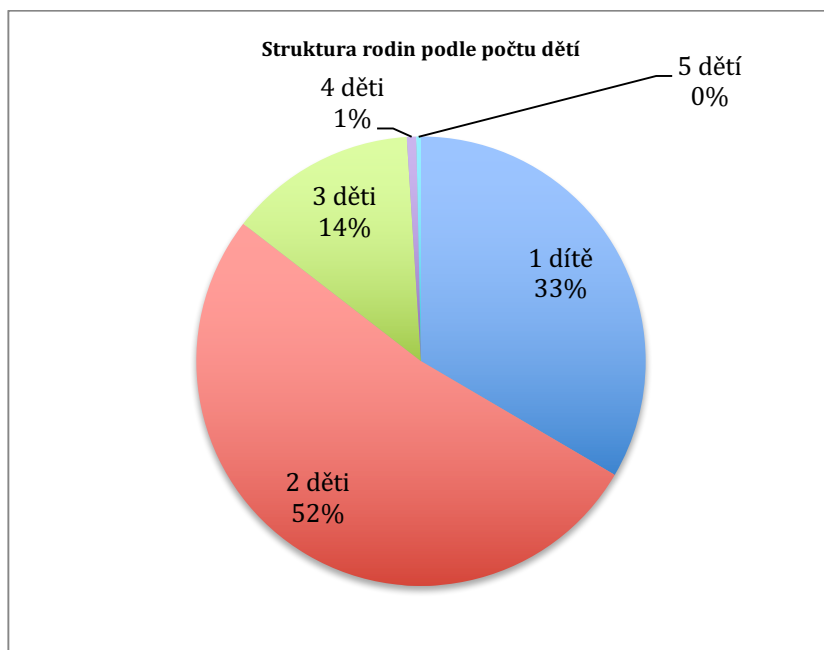

f) Struktura respondentů/tek podle počtu dětí v rodině (domácnosti)

Co se týká počtu dětí v rodině (domácnosti), větší polovina respondentů/tek (52%) uvedlo počet dětí 2. Druhou silnou skupinou byli rodiče s 1 dítětem (33%). Celkem 14% respondentů/tek uvedlo 3 děti.

6. Jaký je počet dětí ve Vaší rodině (domácnosti)?

1 dítě	99
2 děti	154
3 děti	40
4 děti	2
5 dětí	1
žádné dítě	20
n.	316

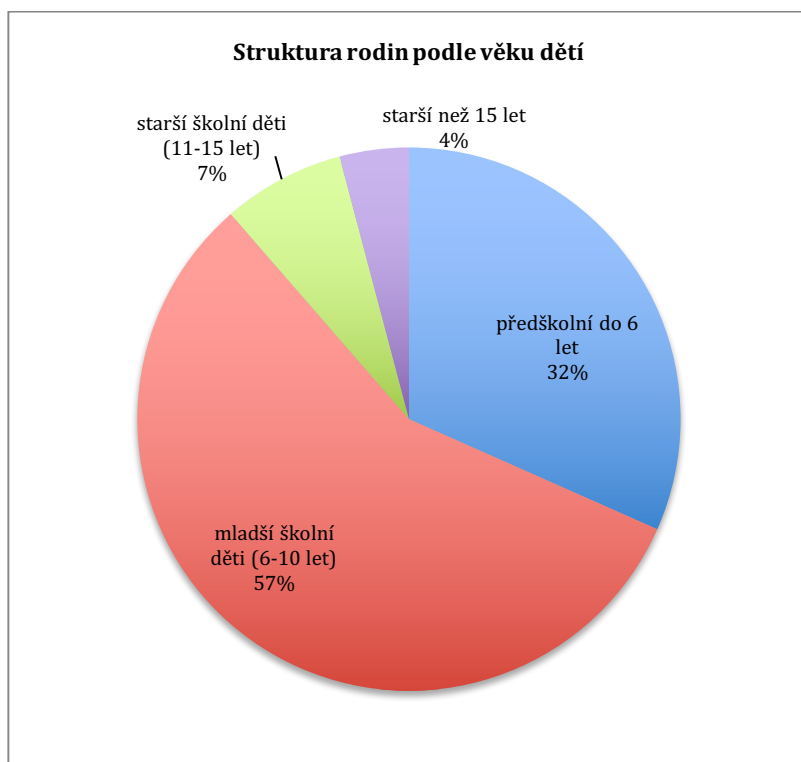

g) Struktura respondentů/tek podle věku dětí v rodině (domácnosti)

Nejvíce zastoupeny zde byly kategorie dětí od předškolního věku do 10 let – součet obou kategorií (předškolní děti – do 6 let věku a mladší školní děti 6-10 let) tvořil celých 89%, tedy drtivou většinu. Jistě to souvisí se skutečností, že sběrná místa tvořily MŠ a ZŠ a že velkou potřebu vyjádřit se k sociálním službám měly osoby, jejichž děti v Praze 22 navštěvují MŠ či ZŠ, což je oblast, která rodiče velmi zajímá. Navíc by v roce 2017 Dotazník distribuován také v on-line formě a byl umístěn také na internetových stránkách místních škol/ek. Věková kategorie dětí starších 15 let tvořila 13%.

7. Vypište věk dětí ve Vaší rodině (domácnosti)

předškolní do 6 let	100
mladší školní děti (6-10 let)	180
starší školní děti (11-15 let)	23
starší než 15 let	13
n.	316

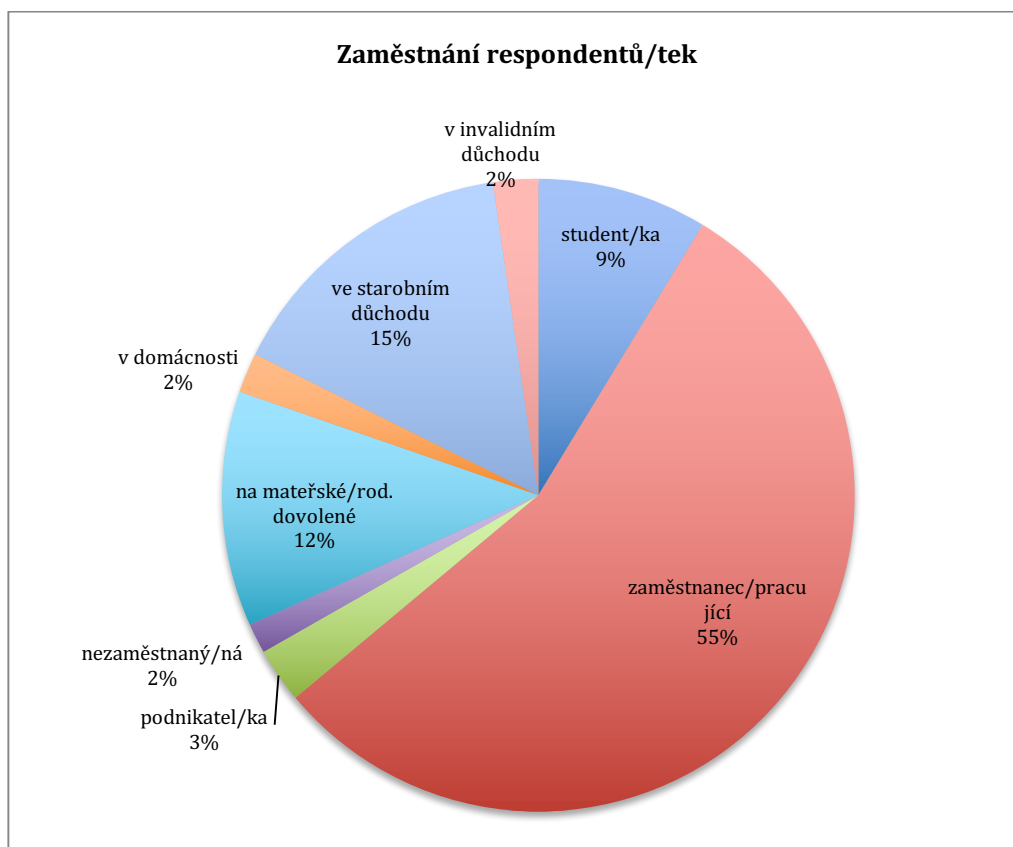

h) Struktura respondentů/tek podle zaměstnání

Jako zaměstnaná osoba/pracující se označilo celkem 35% respondentů/tek, druhou největší kategorií (téměř 20%) tvořili studující. 18% pak bylo osob ve starobním důchodu. Nezaměstnané osoby tvořily 2% dotázaných.

8. Jaké je Vaše zaměstnání?

student/ka	34
zaměstnanec/pracující	216
podnikatel/ka	11
nezaměstnaný/ná	6
na mateřské/rod. dovolené	47
v domácnosti	8
ve starobním důchodu	60
v invalidním důchodu	9
n.	391

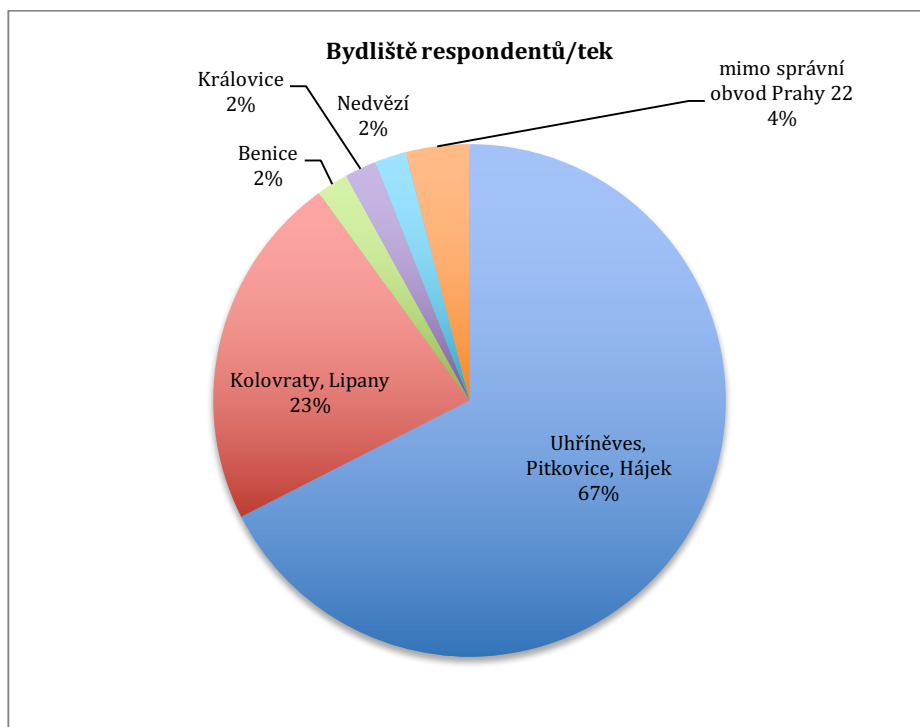

i) Struktura respondentů/tek podle místa jejich bydliště

V níže uvedené tabulce je vidět zastoupení jednotlivých respondentů/tek podle místa bydliště. 67% odpovídajících osob uvedlo jako místo svého bydliště Uhřetěves, Pitkovice a Hájek. Kolovraty a Lipany uvedlo celkem 23% osob. 4% respondentů/tek uvedlo, že bydlí mimo správní obvod Prahy 22.

9. V které části Prahy 22 bydlíte?

Uhřetěves, Pitkovice, Hájek	270
Kolovraty, Lipany	90
Benice	8
Královice	8
Nedvězí	8
mimo správní obvod Prahy 22	16
n.	400

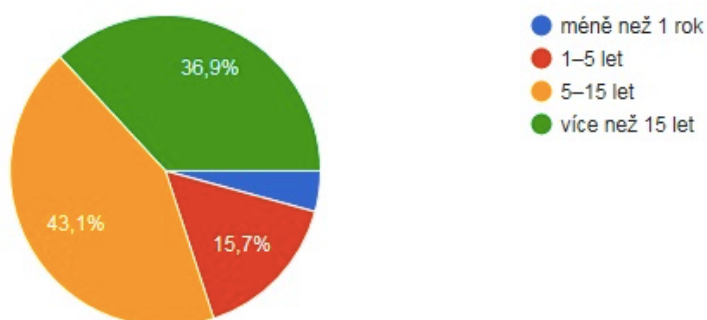

j) Struktura respondentů/tek podle délky bydlení v MČ Praha 22

Největší zastoupení (43%) měli respondenti/ky, kteří bydlí v městské části 5-15 let, druhou silnou kategorií tvořily osoby, žijící v regionu více než 15 let. 15% odpovídajících osob uvedlo, že zde žije 1-5 let. Struktura respondentů/tek podle délky bydlení odpovídá struktuře odpovídajících osob v roce 2014, kdy i v tomto sledovaném období tvořily velkou většinu respondentů/tek osoby, žijící v městské části 5 let a více.

10. Jak dlouho bydlíte ve vaší městské části?

401 odpovědí

k) Priority Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro MČ Praha 22 a MČ Praha Kolovraty na období 2016 – 2018

Otázka na mapování priorit Střednědobého plánu byla do Dotazníku zařazena nově záměrně a měla dvě funkce. Osvětovou a mapovací. Znění otázky bylo: *Kterým prioritám ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro MČ Praha 22 a MČ Praha Kolovraty na období 2016 – 2018 byste dal/a přednost?* Následovaly všechny vyjmenované varianty pro obě oblasti a občané se tak s nimi měli možnost seznámit⁷. V rámci funkce mapovací pak bylo možné zjistit, kterým prioritám občané městské části dávají přednost. Smyslem zařazení otázek byla také snaha pracovat dále se zjištěními i v rámci komunitního plánování a případně „aktualizovat“ prioritní oblasti.

⁷ Byť je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro MČ Praha 22 a MČ Praha Kolovraty veřejně dostupný na webu MČ Praha 22 a občané mají možnost si jej prostudovat i včetně priorit, lze předpokládat, že mnozí občané se o Prioritách Střednědobého plánu dozvěděli až z Dotazníku mapování.

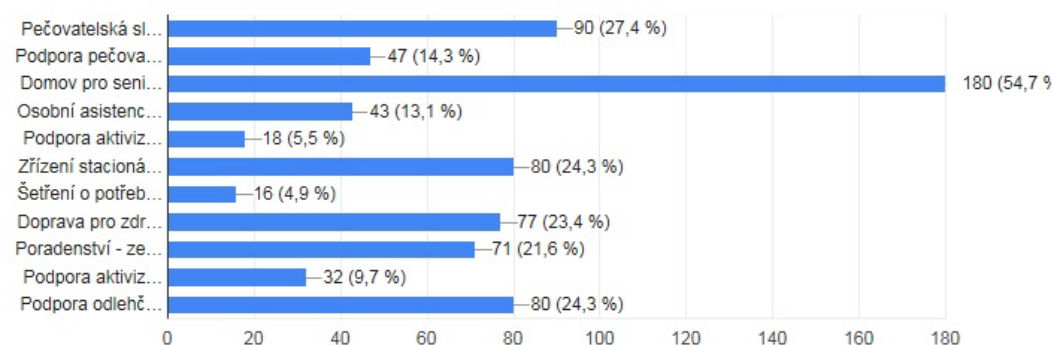
Zjištění u Prioritní oblasti 1. pro cílovou skupinu „senioři a zdravotně postižení“

Respondenti/ky u Prioritní oblasti č. 1 by dali/ly přednost těmto prioritám:

1. Domov pro seniory v MČ Praha 22
2. Pečovatelská služba MČ Praha 22 – rozšíření, večery, soboty, neděle
3. Zřízení stacionáře a Podpora odlehčovacích služeb v MČ Praha 22

Prioritní oblast 1. – pro cílovou skupinu „senioři a zdravotně postižení“

329 odpovědí

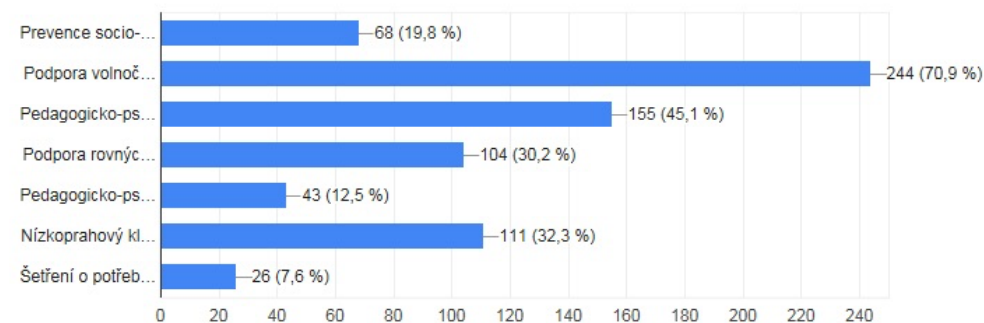
Zjištění u Prioritní oblasti 2. – pro cílovou skupinu „rodina, děti, mládež“

Respondenti/ky u Prioritní oblasti č. 2 by dali/ly přednost těmto prioritám:

1. Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže o prázdninách a svátcích
2. Pedagogicko-psychologická poradna v MČ Praha 22
3. Nízkoprahový klub pro děti a mládež v MČ Praha 22

Prioritní oblast 2. – pro cílovou skupinu „rodina, děti, mládež“

344 odpovědí

l) Jak zlepšit informovanost o všech stávajících i nově zřizovaných službách a akcích/aktivitách?

Celých 31% dotazovaných uvedlo, jako možnost pro zlepšení informovanosti, tištěné médium **Uhříněveský zpravodaj**⁸.

V rámci obou typů skupinových rozhovorů probíhala diskuze na téma Zpravodaj a jeho informační obsah, rozsah a formu. Osoby z obou skupin ocenily srozumitelnost a přehlednost Zpravodaje, uvítaly by však více informací o službách a aktivitách pro seniory a matky malých dětí.

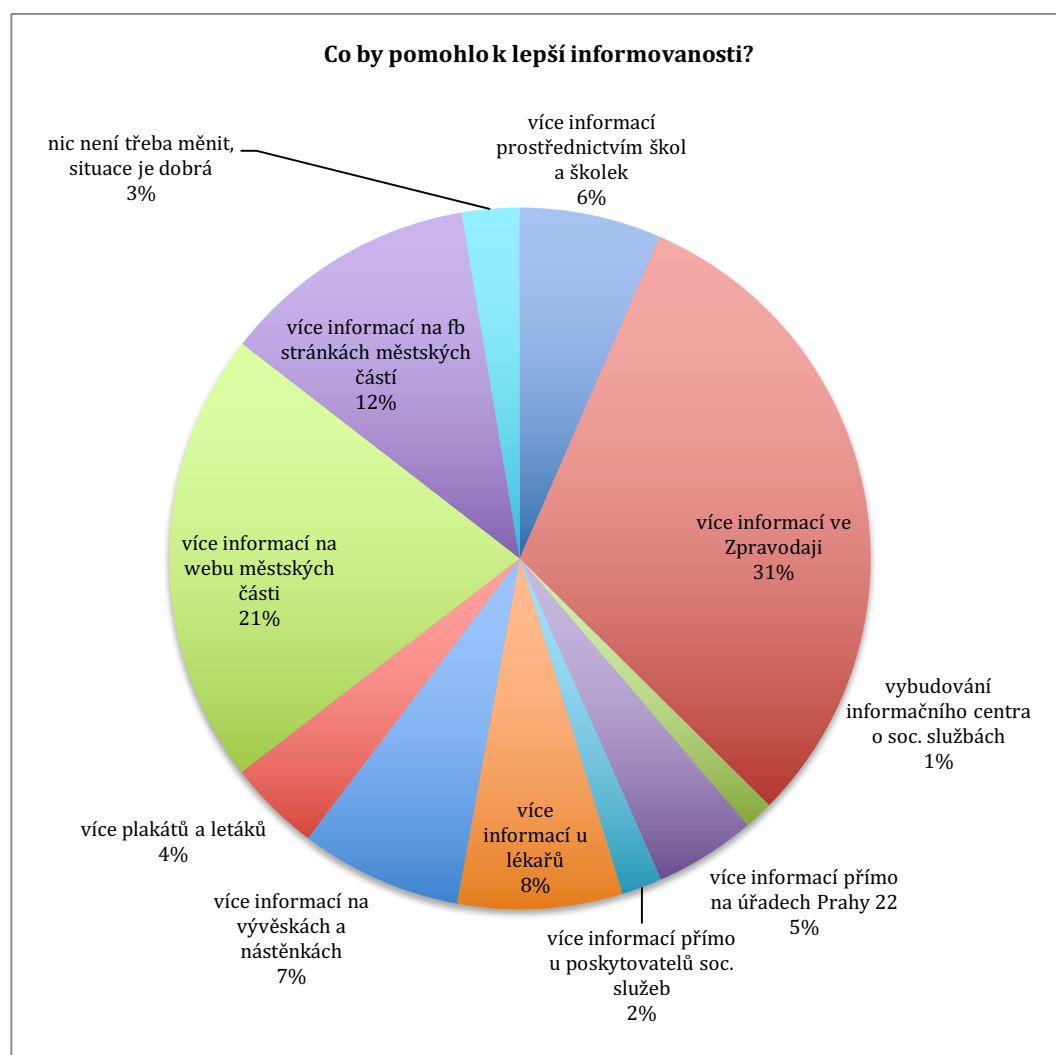
21% osob by uvítalo **více informací na stránkách města**. 12% respondentů/tek uvedlo, že by si přálo **více informací na facebooku**. MČ Praha 22 začala provozovat facebook v březnu roku 2017 a je vidět (i z dotazníkového šetření), že tento on-line kanál komunikace občané využívají a očekávají větší informovanost také v sociální oblasti. Následující tabulka znázorňuje všechny varianty, ze kterých bylo možné volit.

12. Co by podle Vás pomohlo k lepší informovanosti o stávajících i nově zřízených službách a různých akcích pro rodiny s dětmi? (max. 3 odpovědi)

více informací prostřednictvím škol a školek	49
více informací ve Zpravodaji	232
vybudování informačního centra o soc. službách	10
více informací přímo na úřadech Prahy 22	35
více informací přímo u poskytovatelů soc. služeb	14
více informací u lékařů	57
více informací na vývěškách a nástěnkách	56
více plakátů a letáků	32
více informací na webu městských částí	157
více informací na fb stránkách městských částí	89
nic není třeba měnit, situace je dobrá	20
n. ⁹	751

⁸ Uhříněveský zpravodaj (dále jen Zpravodaj) je měsíčník, který vychází v MČ Praha 22 v nákladu 6.000 ks v tištěné formě. Aktuální číslo Zpravodaje je vždy dostupné v pdf formě na hlavní straně webu MČ Praha 22. Na webu jsou také všechna archivní čísla Zpravodaje z posledních let.

⁹ Písmeno **n** označuje v tabulkách u grafů **vždy celkový počet odpovědí**. Byť bylo respondentů 408, v rámci některých otázek mohli vybrat 3 i více odpovědí, konečný počet odpovědí je tak mnohem větší.

IV. Analýza části A: Rodina, děti a mládež

Jak již bylo uvedeno v úvodu, celková návratnost dotazníků byla 408 ks (50% dotazníků vyplněno v on-line formě, 50% ve formě tištěné). Pokud se respondenti/ky nechtěli k nějaké otázce vyjadřovat, protože se jich třeba bezprostředně netýkala, mohli otázky přeskočit. Respondenti/ky si rovněž mohli zvolit část dotazníků (A, B) ke které se budou vyjadřovat, přičemž vyjádřit se samozřejmě mohli k oběma částem dotazníku.

K části A: Rodina, děti a mládež se vyjádřilo, prostřednictvím alespoň některých zodpovězených otázek, celkem 350 respondentů/tek. Z velké většiny se jednalo o respondenty/ky, ve věkové kategorii 36-50 let a ve věkové kategorii 26-35 let (dohromady tvořily tyto věkové kategorie 70% všech respondentů/tek, vyjadřujících se k části A dotazníku = Rodina, děti a mládež).

Nejvíce zastoupeny zde byly **respondenti/ky s dětmi od předškolního věku do 10 let** – součet obou kategorií (předškolní děti – do 6 let věku a mladší školní děti 6-10 let) tvořil celých 89%, tedy drtivou většinu.

Obecně lze konstatovat, že **nejčastěji se k tématu Rodina, děti a mládež vyjadřovaly ženy, matky úplných rodin, ve věku 36-50 let, s vysokoškolským či středoškolským vzděláním, se dvěma či jedním dítětem ve věku do 10 let¹⁰.**

¹⁰ Toto zjištění přesně koresponduje také se vzorkem respondentů/tek v rámci Mapování z roku 2014, i po třech letech tedy Dotazník zodpovídala stejná cílová skupina.

a) Služby pro rodinu, děti a mládež a jejich využívání

Praha 22 nabízí rodinám – rodičům, dětem i mládeži celou škálu služeb a volnočasových aktivit, které jsou zaměřeny právě na tyto cílové skupiny.

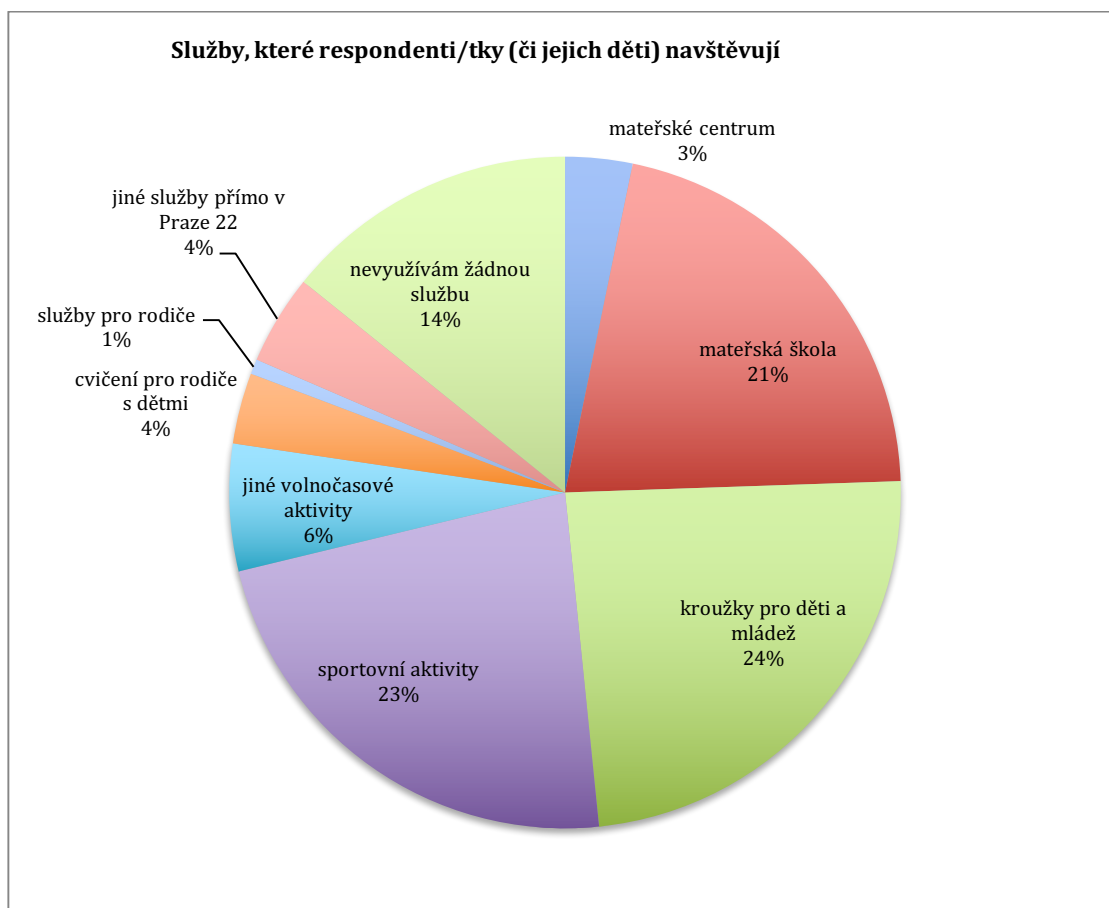
Nejvíce jsou využívány různé kroužky pro děti a mládež.

Kroužky (24%) a sportovní aktivity (23%) byly zmiňovány jako nejčastěji využívaná služba. Dalších 21% respondentů/tek uvedlo, že využívají místní MŠ a 6% uvedlo využívání jiných volnočasových aktivit, které více nespecifikovali.

Za zmínku jistě stojí skutečnost, že **14% respondentů/tek nevyužívá žádnou nabízenou službu.** Zde je na místě zamyslet se nad tím, zda je důvodem skutečnost, že respondenti/tky nemají o služby zájem, či zda nevyužívají službu z důvodu nedostatečné kapacity (MŠ, mateřských center, kroužků). Služby a počet jejich návštěvnosti je v následující shrnující tabulce.

13. Označte, prosíme, všechny služby, které Vy osobně, Vaše dítě (nebo jiný rodinný příslušník či blízká osoba) v současné době v Praze 22 využíváte:

mateřské centrum	18
mateřská škola	118
kroužky pro děti a mládež	133
sportovní aktivity	127
jiné volnočasové aktivity	34
cvičení pro rodiče s dětmi	19
služby pro rodiče	4
jiné služby přímo v Praze 22	24
nevyužívám žádnou službu	79
n	556

b) Informovanost o službách

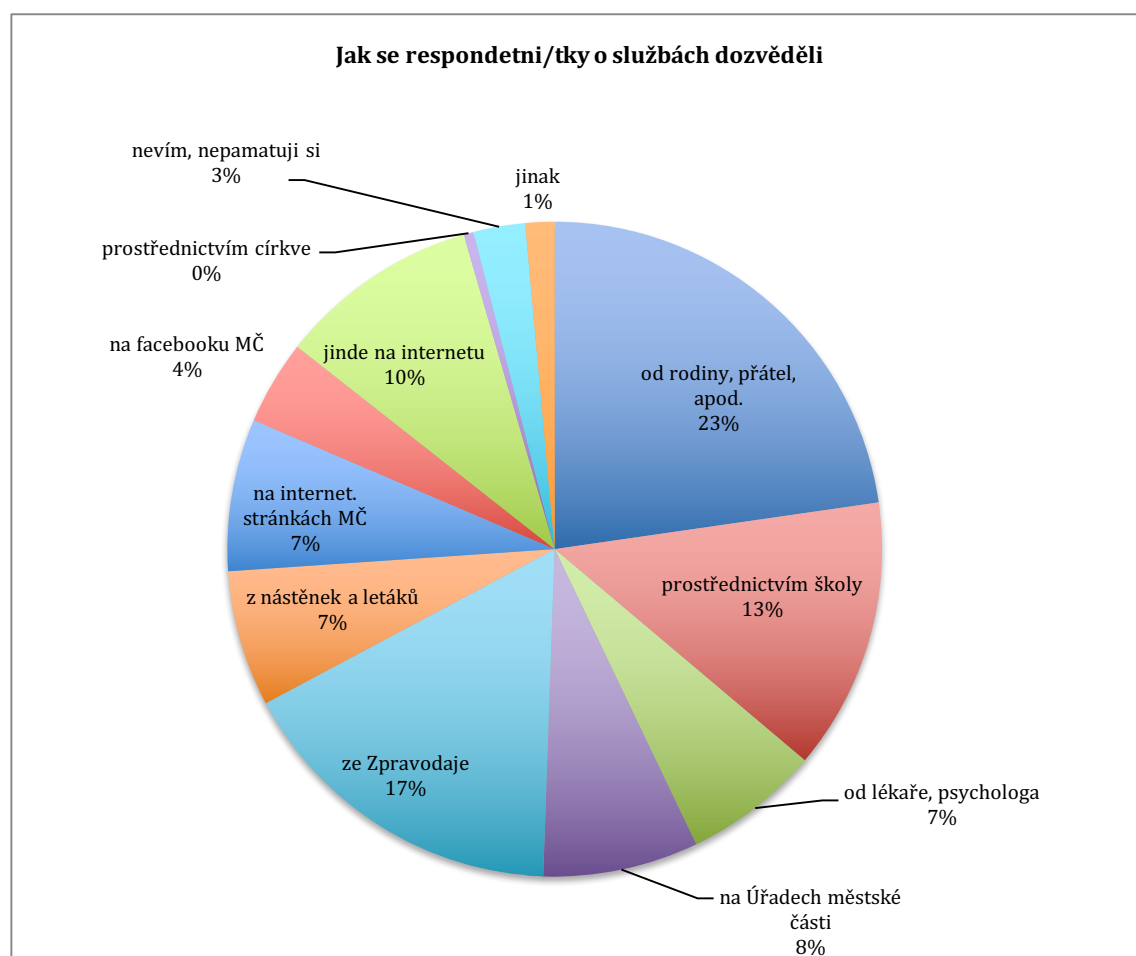
Co se týká informačních zdrojů, z analýzy odpovědí vyplývají 3 hlavní informační kanály. Celých 23% odpovídajících osob uvedlo jako hlavní zdroj informací informace získané **od rodiny a svých přátel**. 17% osob zmínilo **Zpravodaj** a 13% osob zmínilo informace získané **prostřednictvím školy**.

Pouze 7% respondentů/tek získává informace z internetu městských částí, což je, vzhledem ke klíčové věkové skupině odpovídajících osob (36-50 let) – kdy lze předpokládat uživatelskou znalost internetu, zajímavý poznatek. I v současné době “vede” tištěná podoba Zpravodaje. Tyto informace byly potvrzeny i v rámci focus group skupin. **8% osob uvedlo jako zdroj informací Úřad městské části, což je o 7% více než v roce 2014**, kdy to bylo pouhé 1% osob, které uvedly jako zdroj informací Úřad.

14. Jak jste se o službě, či službách, které využíváte, dozvěděl(a)?

(max zaškrnout 3 odpovědi)

od rodiny, přátel, apod.	142
prostřednictvím školy	84
od lékaře, psychologa	42
na Úřadech městské části	48
ze Zpravodaje	104
z nástěnek a letáků	42
na internet. stránkách MČ	47
na facebooku MČ	26
jinde na internetu	62
prostřednictvím církve	3
nevím, nepamatuji si	16
jinak	9
n.	625

c) Jak zvýšit kvalitu života rodinám s dětmi a mládeží?

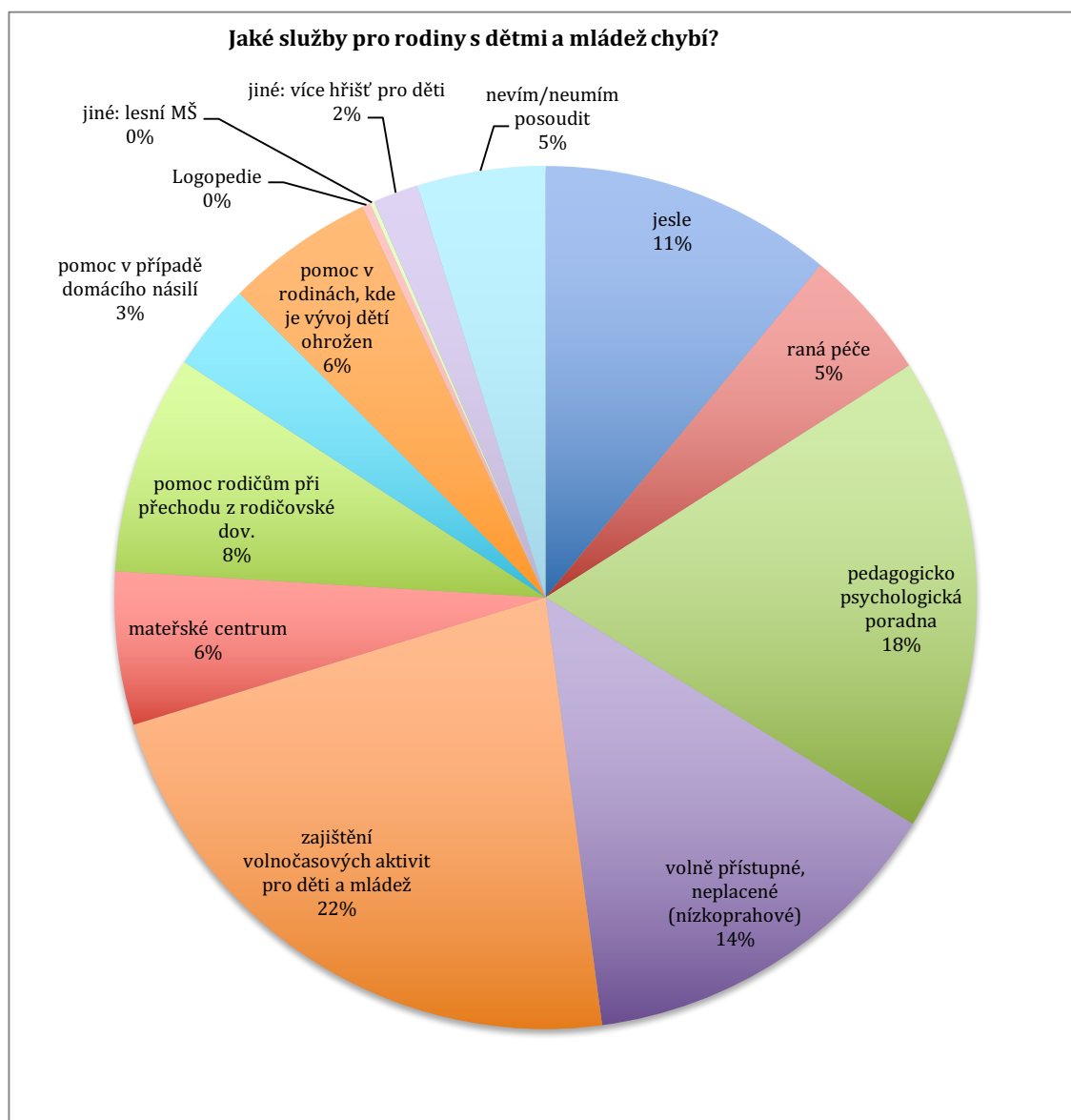
Dotazník mapuje potřeby uživatelů (sociálních) služeb a je tedy nezbytné zjistit, co obyvatele (v tomto případě rodiny) trápí a co by si přály změnit, či zlepšit. Nejčastěji se jedná **o zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež o prázdninách a svátcích (22%)**.

Jako druhá nejčastěji zmiňovaná chybějící služba byla udávána **pedagogicko – psychologická poradna (18%)**. Na třetím místě se v potřebnosti služeb umístily **volně přístupné (nizkoprahové) kluby pro děti a mládež (14%)**. Výše zmíněné nejvyšší potřeby v oblasti služeb korespondují se skutečností, že v Praze 22 žije velké množství rodin s dětmi školního věku a mládeží. V následující tabulce jsou vypsány další chybějící služby.

15. Jaké služby pro rodiny s dětmi a mládež Vám ve Vaší městské části chybí?

(max zaškrtnout 5 odpovědí)

jesle	71
raná péče	32
pedagogicko psychologická poradna	115
volně přístupné, neplacené (nizkoprahové) kluby pro neorganizované děti a mládež	91
zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež o prázdninách a svátcích	144
mateřské centrum	37
pomoc rodičům při přechodu z rodičovské dov. do zaměstnání (např. rekvalifikační kurzy)	53
pomoc v případě domácího násilí	21
pomoc v rodinách, kde je vývoj dětí ohrožen krizovou sociální situací	36
Logopedie	2
jiné: lesní MŠ	1
jiné: více hřišť pro děti	11
nevím/neumím posoudit	31
n.	645

d) Využívání služeb v rámci OIC (Otevřeného informačního centra)

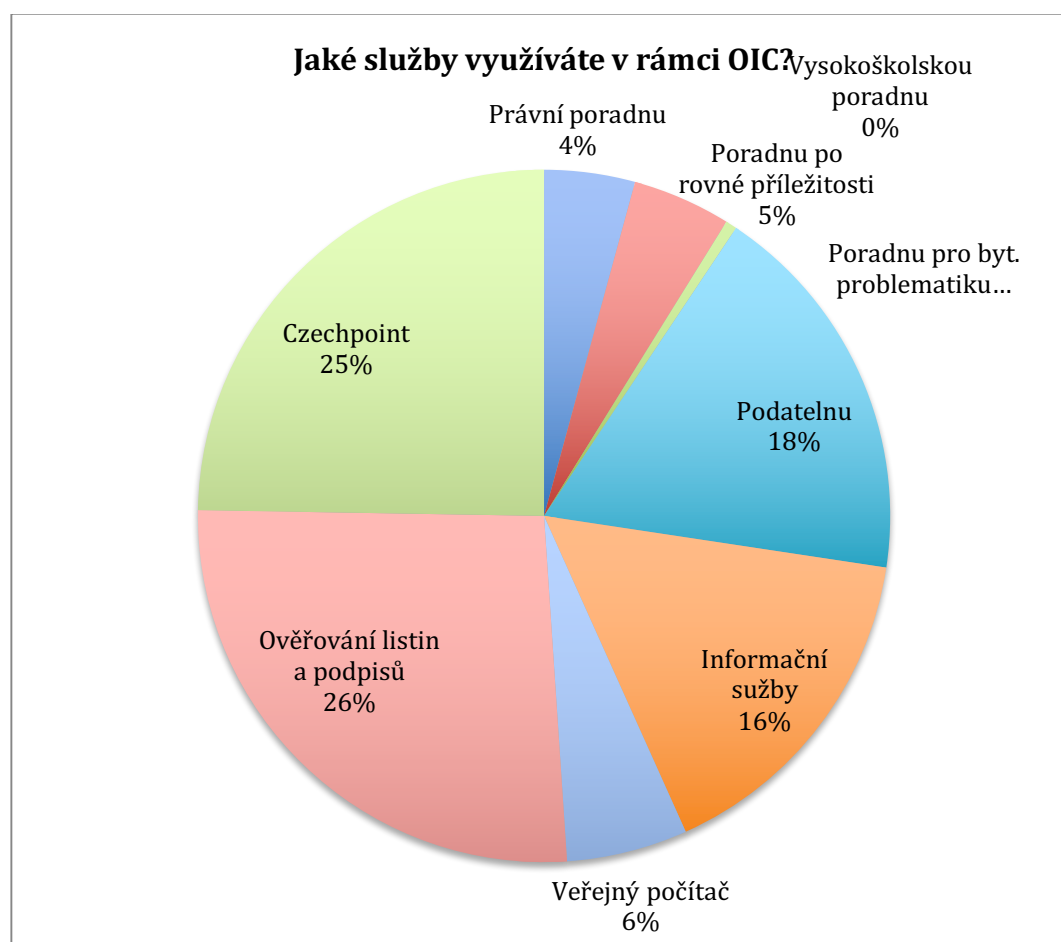
Otevřené informační centrum funguje v přízemí Radnice od dubna roku 2015 a poskytuje služby občanům v oblasti ověřování listin a podpisů, Czechpointu i v oblasti občanské poradny. Občanská poradna MČ Prahy 22 je v celé Praze zcela ojedinělá, nabízí občanům z Prahy 22 poradenství v rámci široké škály oblastí. Otázka k mapování služeb v OIC tedy byla zařazena do Dotazníku 2017 nově.

V oblasti služeb, využívaných v rámci OIC, byly nejčastěji zmiňovány tyto: **Ověřování listin a podpisů (26%) a Czechpoint (25%)**. V rámci občanské poradny

bylo nejčastěji zmiňováno/využíváno **poradenství pro rovné příležitosti a právní poradna**. V následující tabulce jsou zmíněny všechny služby, které OIC nabízí a jež jsou využívány občany.

16. Jaké služby využíváte v rámci OIC?

Právní poradnu	24
Poradnu po rovné příležitosti	26
Poradnu pro byt. problematiku	3
Vysokoškolskou poradnu	0
Podatelnu	102
Informační sužby	90
Veřejný počítač	32
Ověřování listin a podpisů	149
Czechpoint	140
n.	566

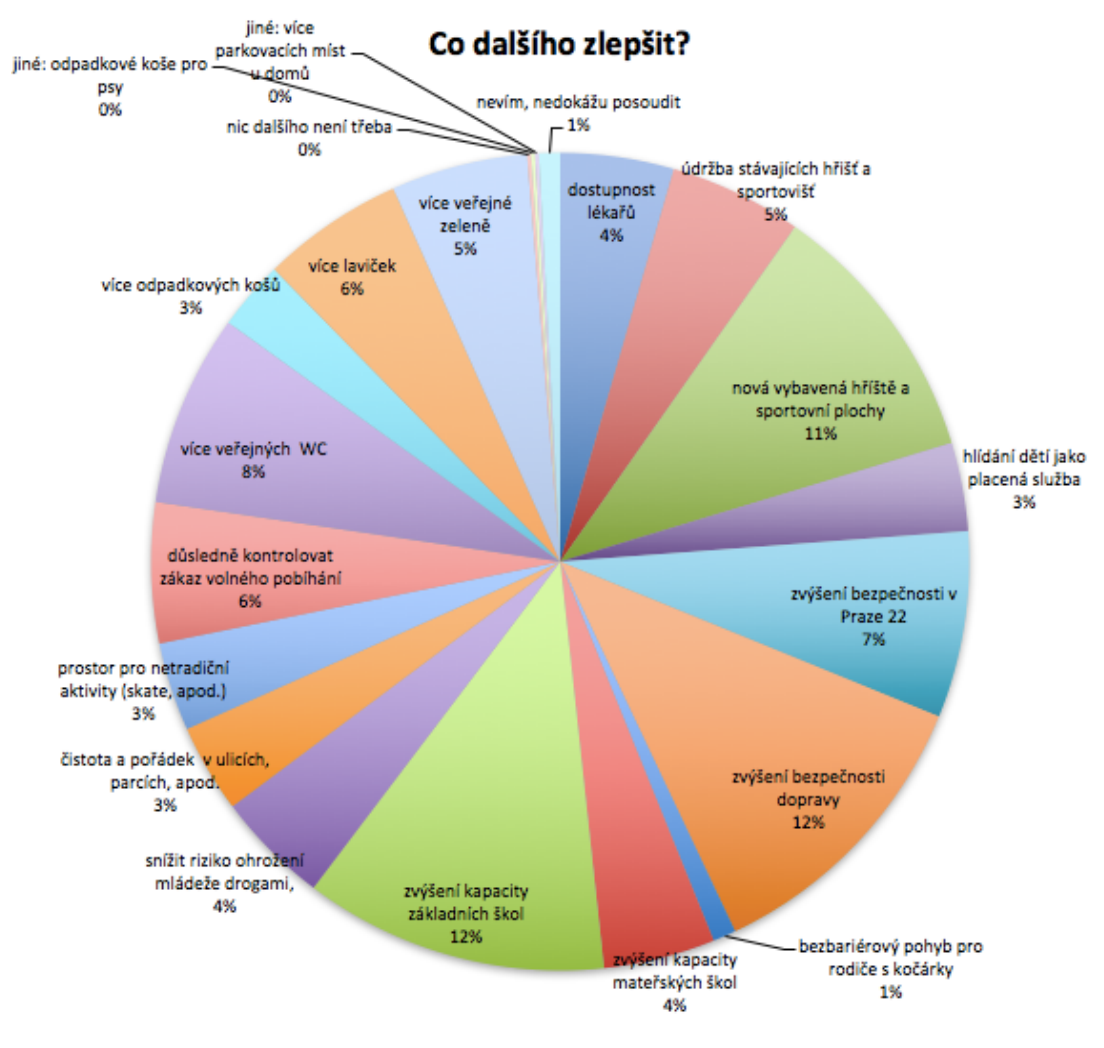
e) Co by pomohlo zlepšit život rodinám v MČ Praha 22

Nejvýznamnější problém, který trápí velkou část obyvatel Prahy 22 a kterou zmiňovalo 12% odpovídajících osob, je **nedostatečná kapacita ZŠ¹¹** a také **zvýšení bezpečnosti dopravy** (12%). Jako další potřebu pro zlepšení života uváděli respondenti/ky **vybudování nových hřišť a sportovní plochy (11%)**, aby se pro děti a mládež rozšířily možnosti aktivního trávení volného času. Následující tabulka znázorňuje všechny varianty/odpovědi respondentů/tek.

17. A co dalšího by obecně pomohlo zlepšit život rodinám s dětmi a mládeží ve Vaší městské části? (max zaškrtnout 5 odpovědí)

dostupnost lékařů	59
údržba stávajících hřišť a sportovišť	69
nová vybavená hřiště a sportovní plochy	139
hlídání dětí jako placená služba	46
zvýšení bezpečnosti v Praze 22	97
zvýšení bezpečnosti dopravy	155
bezbariérový pohyb pro rodiče s kočárky	12
zvýšení kapacity mateřských škol	58
zvýšení kapacity základních škol	158
snížit riziko ohrožení mládeže drogami, alkoholem a kouřením	59
čistota a pořádek v ulicích, parcích, apod.	46
prostor pro netradiční aktivity (skate, apod.)	46
důsledně kontrolovat zákaz volného pobíhání psů na místech určených pro hraní dětí	73
více veřejných WC	100
více odpadkových košů	36
více laviček	74
více veřejné zeleně	71
nic dalšího není třeba	2
jiné: odpadkové koše pro psy	2
jiné: více parkovacích míst u domů	2
nevím, nedokážu posoudit	11
n.	1315

¹¹ V roce 2014 uváděli občané v rámci Mapování jako největší problém nedostatečnou kapacitu MŠ, díky stavbě a otevření MŠ Pitkovice se potřeby občanů přesunuly na oblast ZŠ.

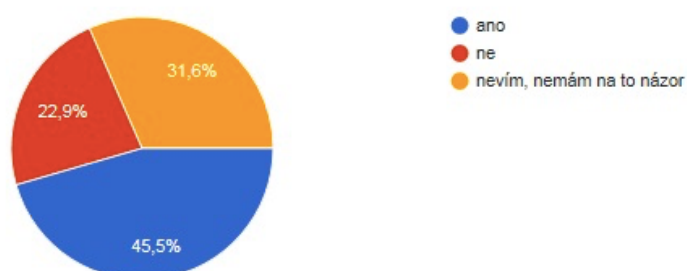

f) Riziko ohrožení dětí a mládeže

V rámci dotazníkového šetření bylo zjišťováno, jak vnímají rodiče ohrožení svých dětí návykovými látkami. **45,5% rodičů se domnívá, že jsou děti v Praze 22 ohroženy návykovými látkami** (alkohol, tabák, nealkoholové měkké či tvrdé drogy). 31% odpovídajících osob nemá na tuto problematiku názor a 23% se domnívá, že děti ohroženy návykovými látkami nejsou.

18. Domníváte se, že děti a mládež ve Vaší městské části jsou ohroženy drogami

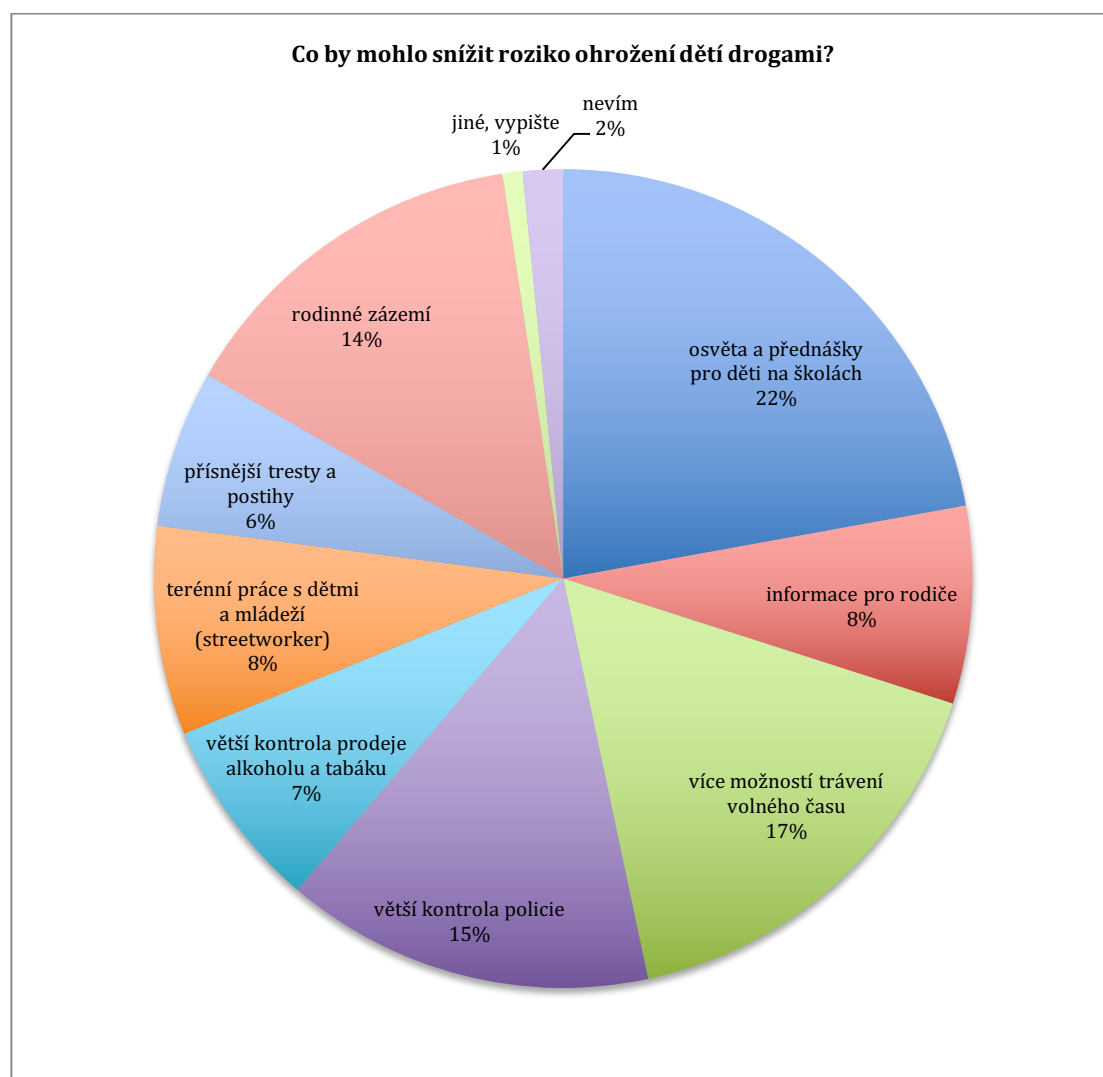
345 odpovědí

Je velmi důležité snížit rizika hrozby návykových látek a **klíčová je prevence**. Nabízí se spolupráce radnice s neziskovými organizacemi a se školami. Ostatně právě **osvěta (přednášky pro děti na školách) byla nejčastěji zmiňovaná jako nejdůležitější aktivita** pro snížení rizika ohrožení dětí drogami. 22% odpovídajících osob zvolilo právě tuto pomoc jako nejdůležitější. 17% respondentů/ek je přesvědčeno o důležitosti více možností trávení volného času. Jako třetí se jeví potřeba větší kontroly policie (15%).

19. Co by podle Vás mohlo snížit riziko ohrožení dětí drogami ve Vaší městské části? (zaškrtnout max 3 odpovědi)

osvěta a přednášky pro děti na školách	196
informace pro rodiče	69
více možností trávení volného času	148
větší kontrola policie	129
větší kontrola prodeje alkoholu a tabáku	67
terénní práce s dětmi a mládeží (streetworker)	73
přísnější tresty a postihy	55
rodinné zázemí	127
jiné, vypište	7
nevím	14
n.	885

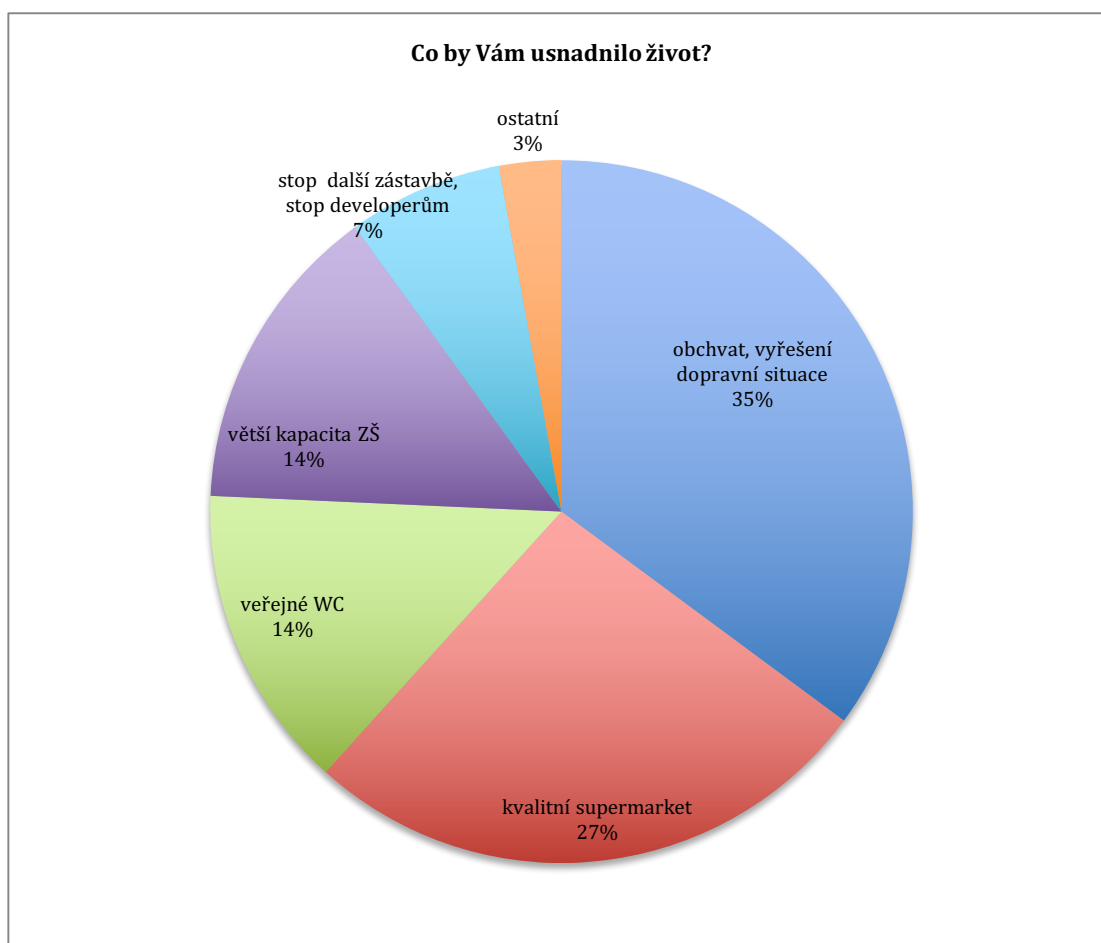
g) Co by občanům nejvíce usnadnilo život a jaké uvedli náměty na zlepšení?

V rámci dotazníku se respondenti/ky v závěru části A, která se věnovala rodinám, dětem a mládeži – mohli sami, svými návrhy a podněty, vyjádřit k tomu, co by jim nejvíce pomohlo v jejich situaci a co by jim usnadnilo život. Nejvíce respondentů/tek odpovědělo na tuto otevřenou otázku jednoznačným přáním **obchvatu – vyřešením dopravní situace (35%)**. Celkem 27% osob uvedlo jako další požadavek **kvalitní supermarket** v Praze 22. Třetí místo obsadily požadavky na **větší kapacitu ZŠ** a na **veřejné WC** v Praze 22. 7% osob uvedlo jako požadavek stop další zástavbě. Následující tabulka znázorňuje nejčastější potřeby, které občané vypsalí.

20. Můžete uvést, co by Vám ve Vaší situaci pomohlo, co by Vám usnadnilo život?

(uvést max 3 druhy pomoci)

obchvat, vyřešení dopravní situace	123
kvalitní supermarket	93
veřejné WC	49
větší kapacita ZŠ	50
stop další zástavbě, stop developerům	25
ostatní	10
n.	350

SHRNUTÍ ČÁSTI A: RODINA, DĚTI A MLÁDEŽ

- ✓ **Struktura dotázaných:** ke skupině Rodina, děti a mládež se nejvíce vyjadřovaly ženy, matky úplných rodin, ve věku 36-50 let, s vysokoškolským či středoškolským vzděláním, se dvěma či jedním dítětem ve věku do 10 let
- ✓ **Informační zdroje:**
 - Zpravodaj zvítězil nad internetem
 - Nejvíce využívané informační kanály jsou od rodiny a přátel, ze Zpravodaje a prostřednictvím škol/ek
 - Dotázaní by uvítali více informací ve Zpravodaji, na webu MČ Prahy 22, na facebooku MČ Praha 22 a prostřednictvím škol/ek
- ✓ **Služby, které dotázaní využívají v současné době nejvíce:**
 - Kroužky pro děti a mládež
 - Sportovní aktivity
 - MŠ, Mateřská centra
- ✓ **Služby, které jsou nejvíce využívány v rámci OIC (Otevřeného Informačního centra):**
 - Ověřování listin a podpisů (z nabídky služeb úřadu)
 - Poradna pro rovné příležitosti a Právní poradna (z nabídky Občanské poradny)
- ✓ **Služby, které dotázaným chybí:**
 - Zajištění aktivit pro děti a mládež o prázdninách a svátcích
 - Pedagogicko – psychologická poradna
 - Volnočasové – nízkoprahové kluby pro mládež
- ✓ **Co je velký problém pro dotázané, trápí je a chtěli by jej zlepšit:**
 - Nedostatečná kapacita ZŠ -> zvýšení kapacity ZŠ
 - Nedostatečná kapacita hřišť a sportovních ploch -> nová hřiště
 - Doprava - > zvýšení bezpečnosti dopravy, urychlení obchvatu
 - Nedostatek veřejných WC - > vybudování veřejných WC

✓ **Riziko ohrožení dětí a mládeže:**

- Téměř polovina rodičů se domnívá, že jsou děti v Praze 22 ohroženy návykovými látkami
- Klíčová je podle dotázaných prevence (osvěta ve školách), více možností trávení volného času a kontrola policie

✓ **Co by dotázaným nejvíce usnadnilo život:**

- Dostatečná kapacita MŠ a ZŠ
- Obchvat
- Kvalitní supermarket

✓ **Náměty na zlepšení – seřazeno podle priorit:**

1. Obchvat, vyřešení dopravní situace
2. Kvalitní supermarket v Praze
3. Veřejné WC
4. Větší kapacita ZŠ
5. Stop další zástavbě, stop developerským projektům

✓ **Jakým prioritám (oblast Rodina, děti a mládež) ze Střednědobého plánu sociálních služeb (2016-2018) by dotázaní dali přednost?:**

1. Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže o prázdninách a svátcích
2. Pedagogicko-psychologická poradna v MČ Praha 22
3. Nizkoprahový klub pro děti a mládež v MČ Praha 22

V. Analýza části B: Senioři a osoby se zdravotním postižením

Celkem 301 respondentů/tek se vyjadřovalo, prostřednictvím vyplnění části B, k seniorům a osobám se zdravotním postižením. Z toho 80% dotazníků bylo vyplněných společně s částí A (Rodina, děti a mládež) a u zbývajících 20% dotazníků byla vyplněna pouze část B, zaměřena právě na seniory a osoby se zdravotním postižením.

Lze tedy předpokládat, že se tématem Seniorů a osob se zdravotním postižením zabývali nejen senioři samotní, ale i lidé mladší, kteří uváděli, že se starají o seniora či o osobu se zdravotním postižením a kteří vyplňovali dotazník také s částí A.

Shrnutí složení vzorku odpovídajících osob, který zahrnuje strukturu dotazovaných dle věku, pohlaví, dosaženého vzdělání a složení rodiny: **nejčastěji se k tématu Senioři a osoby se zdravotním postižením vyjadřovaly ženy, ve věku 36 – 50 let, které vyplňovaly zároveň část A (Rodina, děti a mládež). Pokud je analyzována skupina těch osob, které vyplňovaly pouze část B – zaměřenou na seniory a osoby se zdravotním postižením, zde se nejvíce vyjadřovaly ženy středoškolsky vzdělané, ve věkové kategorii 70 let+.**

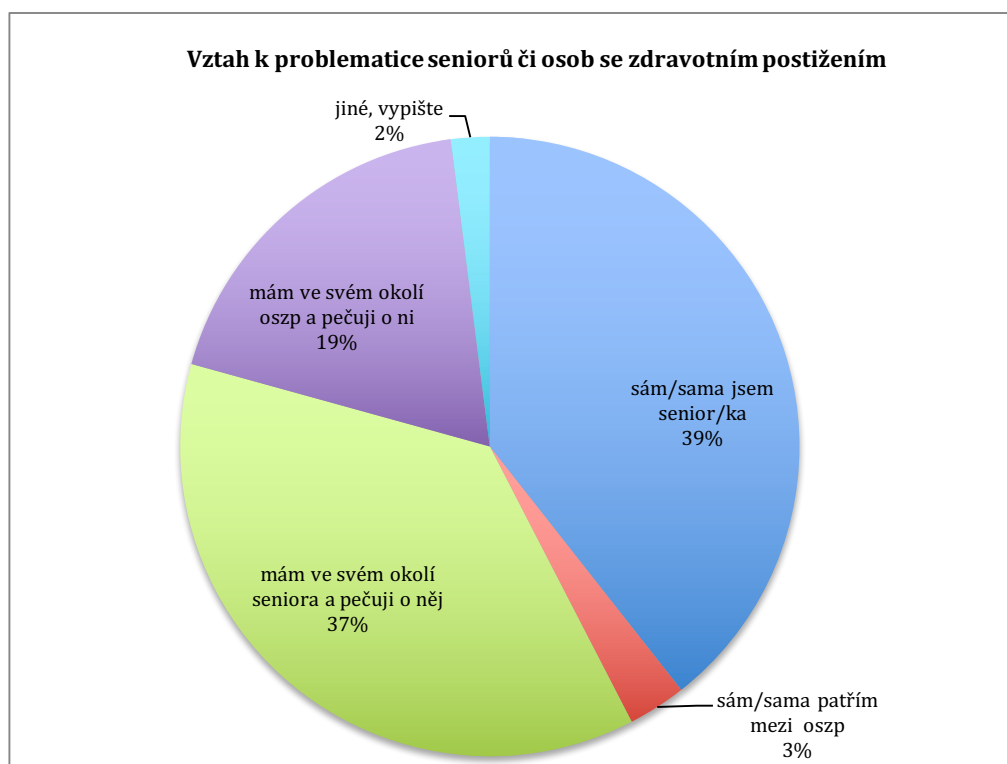
a) Vztah k problematice seniorů či osob se zdravotním postižením

Větší třetinu našeho vzorku představovali senioři samotní (39%). Dalších 37% tvoří lidé, kteří uvedli, že mají ve své blízkosti seniora, o kterého pečují. 18% odpovídajících lidí označilo, že má ve svém okolí osobu se zdravotním postižením. 3% respondentů/tek se samo označilo za osobu se zdravotním postižením a starají se o ni. Následující tabulka znázorňuje vzorek odpovídajících.

21. Jaký je Váš vztah k problematice seniorů nebo osob se zdravotním postižením?

(max 1 odpověď)

sám/sama jsem senior/ka	78
sám/sama patřím mezi oszp	6
mám ve svém okolí seniora a pečuji o něj	73
mám ve svém okolí oszp a pečuji o ni	37
jiné, vypište	4
n.	198

b) Využívání služeb a informovanost

Téměř polovina dotázaných uvedla, že nevyužívá žádných služeb. Vzhledem k tomu, že Praha 22 disponuje přehledným adresářem sociálních služeb, kde jsou všechny tyto služby představeny, vč. kontaktů, není možné se domnívat, že dotázaní služby nevyužívají, protože o nich nevědí. V DPSII. je navíc hned u hlavního vchodu nástěnka s podrobnými kontakty na pracovnice odboru sociální péče a zdravotnictví a jako velmi dobrý informační kanál slouží i vedoucí Klubu seniorů. Ta je se seniory v úzkém kontaktu a lidé vědí, že se na ni mohou v případě potřeby obrátit. V provozu jsou také internetové stránky seniorů z Prahy 22¹².

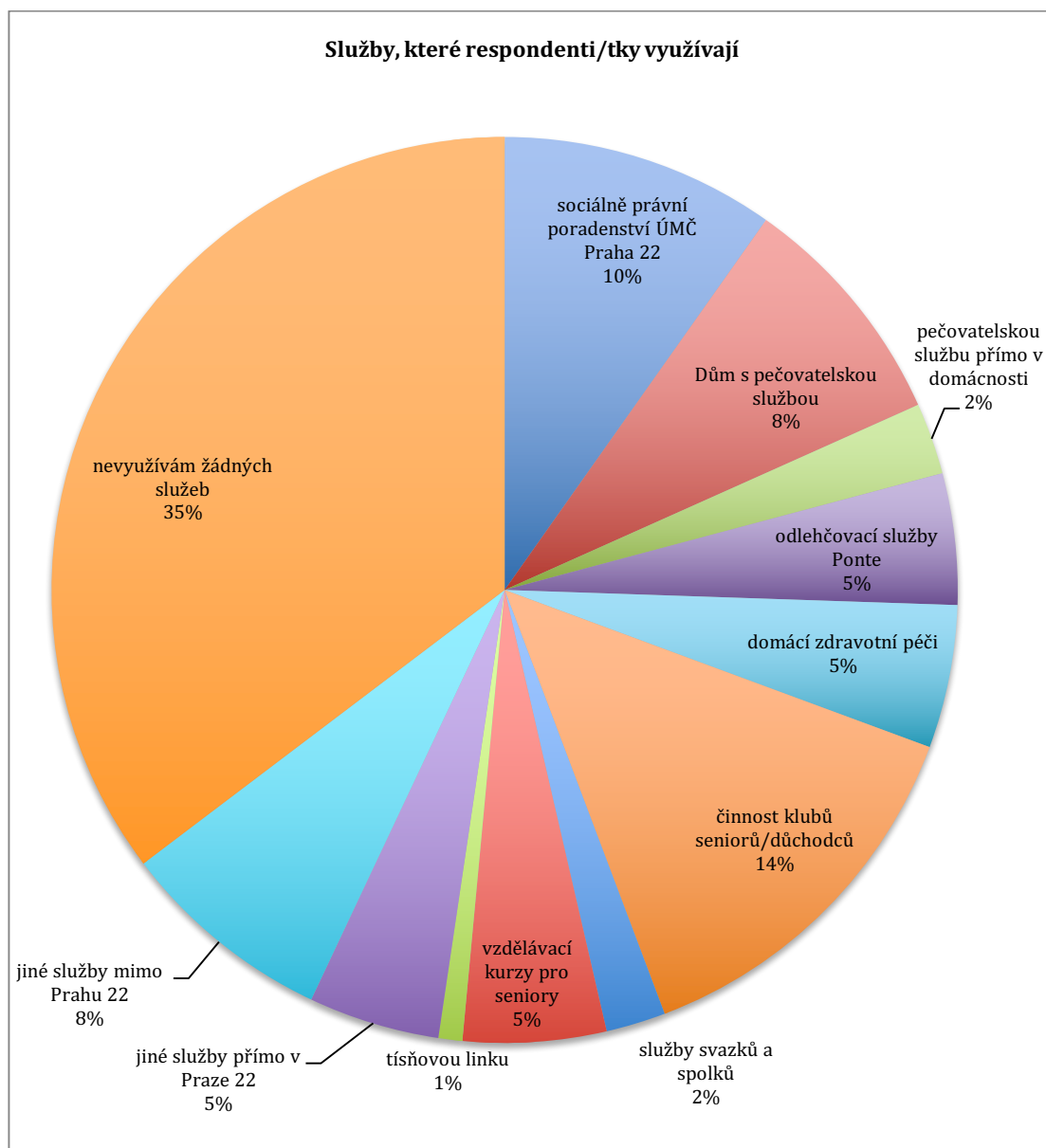
Často zmiňovaná je **činnost Klubu seniorů (14%)**. Dalších 10% dotázaných zmiňovalo **sociálně právní poradenství ÚMČ**. 8% respondentů a respondentek žije v Domě s pečovatelskou službou.

35% respondentů/tek uvedlo, že nevyužívá žádných služeb. Zajímavé by jistě bylo zjistit, z jakého důvodu tak nečiní. Zda je to nezájmem ze strany dané osoby, či s nedostatečnou nabídkou (event. kapacitou) služeb.

22. Označte, prosíme, všechny služby, které Vy osobně (nebo Váš rodinný příslušník či blízká osoba) v současné době využíváte ve Vaší městské části:

sociálně právní poradenství ÚMČ Praha 22	23
Dům s pečovatelskou službou	20
pečovatelskou službu přímo v domácnosti	6
odlehčovací služby Ponte	11
domácí zdravotní péči	12
činnost klubů seniorů/důchodců	32
služby svazků a spolků	5
vzdělávací kurzy pro seniory	12
tísňovou linku	2
jiné služby přímo v Praze 22	11
jiné služby mimo Prahu 22	18
nevyužívám žádných služeb	83
n.	235

¹² Odkaz na stránky seniorů z Prahy 22 je přímo uveden i na hlavní straně webu MČ Praha 22, internetové stránky seniorů jsou dostupné zde: <http://www.seniori-p22.estranky.cz>

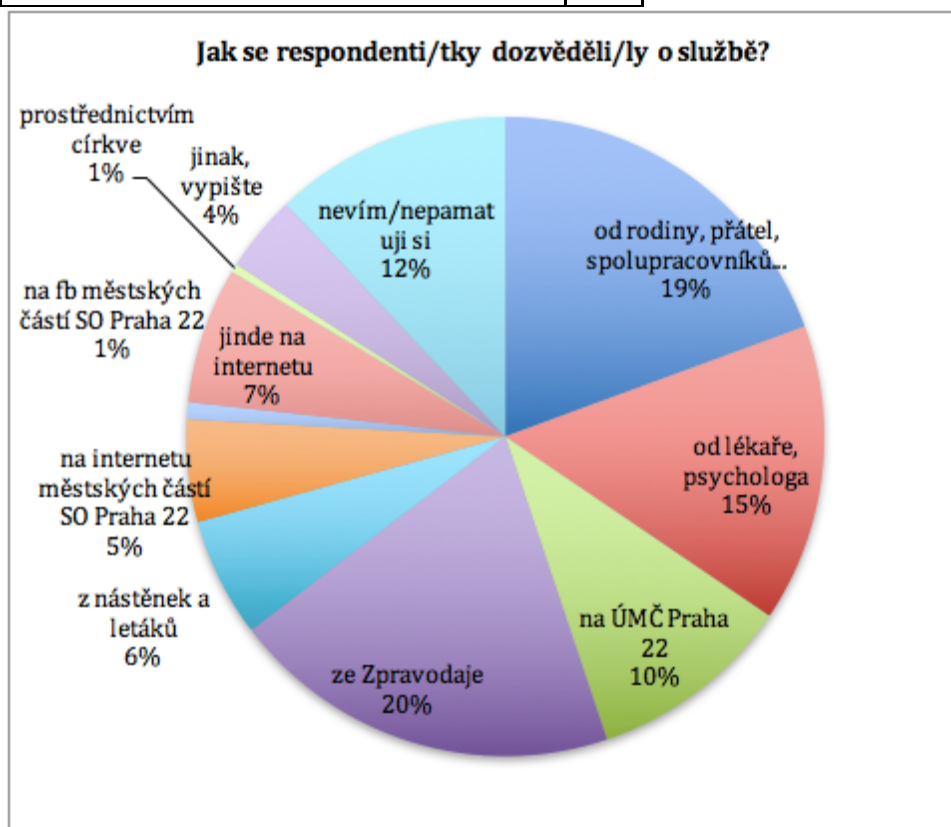
c) Stávající informační zdroje

Senioři a osoby se zdravotním postižením se o stávajících službách nejčastěji dozvěděli **z Uhřetěveského zpravodaje (20%)**. Pětina odpovídajících osob uvedla jako informační **zdroj rodinu a přátele (19%)**. Informace od lékařů získalo 15% respondentů/tek.

23. Jak jste se o službě, kterou využíváte, dozvěděl(a)?

(zaškrtnout max 3 odpovědi)

od rodiny, přátel, spolupracovníků...	45
od lékaře, psychologa	35
na ÚMČ Praha 22	24
ze Zpravodaje	46
z nástěnek a letáků	14
na internetu městských částí SO Praha22	12
na fb městských částí SO Praha 22	2
jinde na internetu	16
prostřednictvím církve	1
jinak, vypište	9
nevím/nepamatuji si	28
n.	232

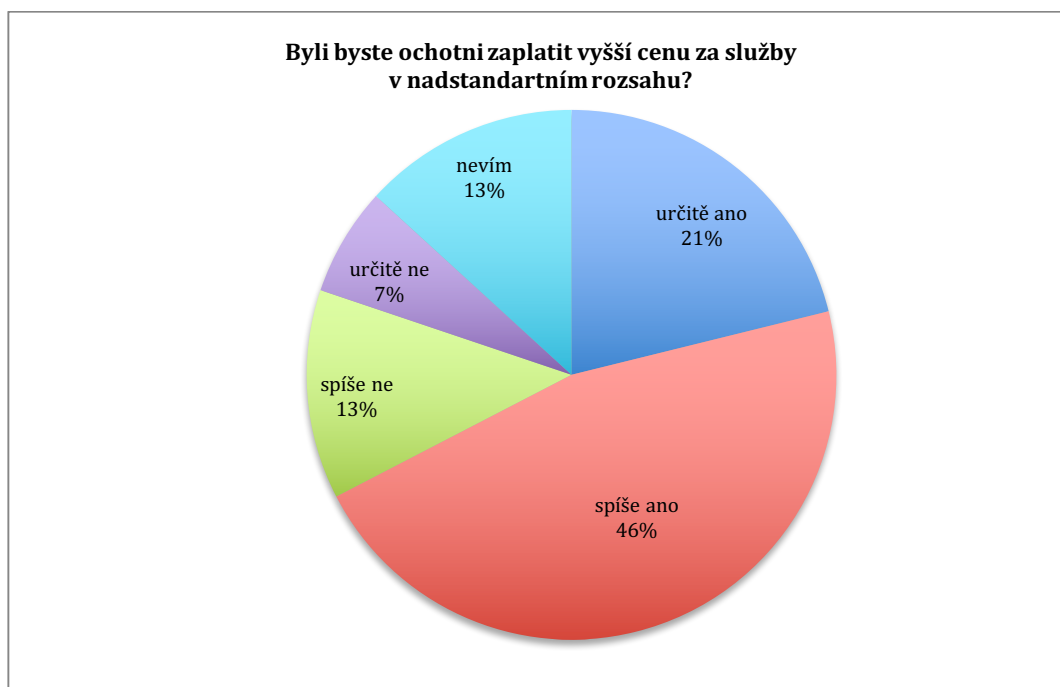

d) Ochota zaplatit si za služby v nadstandartním rozsahu vyšší cenu

Menší polovina dotázaných (46%) uvedla, že by byla spíše ochotna zaplatit vyšší cenu za službu v nadstandartním rozsahu. Zde je však třeba uvést, že většinu dotazníků pro seniory vyplňovali patrně lidé, kteří mají seniora či osobu se zdravotním postižením ve svém okolí. Pokud vyplňovali dotazník **senioři samotní**, tito ve většině případů nevěděli, zda by si za kvalitnější službu připlatili. 7% dotázaných uvedlo, že by si za službu nadstandartního rozsahu určitě nepřiplatili.

24. Představte si, že by služba, kterou potřebujete, byla poskytována v nadstandartním rozsahu, ale také za vyšší cenu. Byl/a byste ochoten/tna si za její cenu připlatit?
(zaškrtnout 1 odpověď)

určitě ano	48
spíše ano	105
spíše ne	29
určitě ne	15
nevím	30
n.	227

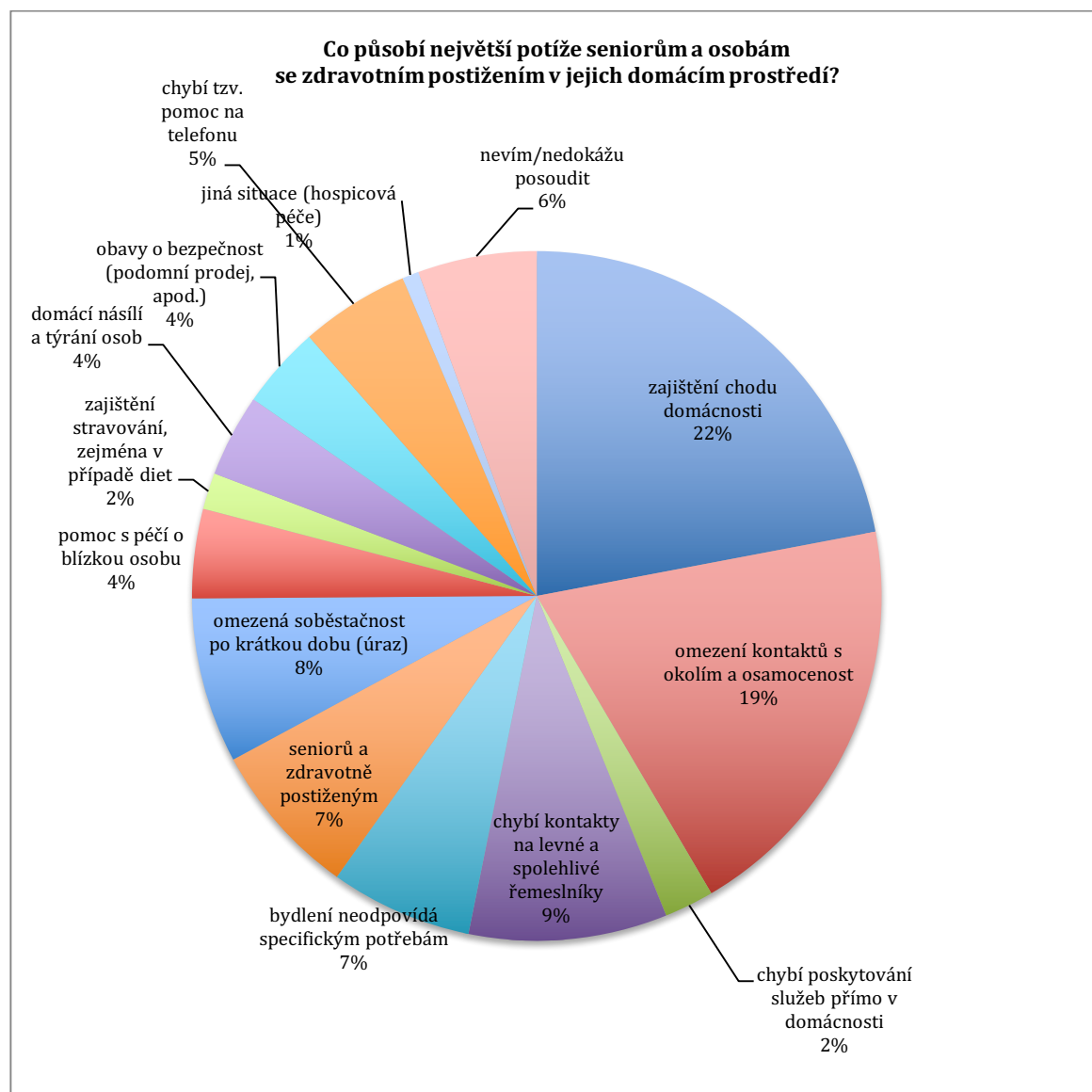

e) Problémy seniorů a osob se zdravotním postižením v jejich domácím prostředí a mimo jejich domácnost

Více než pětina dotázaných (22%) označila za největší problém v jejich domácím prostředí **zajištění chodu domácnosti**. 19% dotázaným **chybí kontakt s okolím a připadají si osamoceně**. **Kontakty na levné a spolehlivé řemeslníky** chybí 9% dotázaných. V rámci skupinového rozhovoru bylo také zjištěno, že seniory trápí chování mládeže a dětí a také absence setkávání s dětmi. Senioři projevíli zájem o akce/aktivity v oblasti mezigenerační solidarity.

25. Co podle Vás působí seniorům a osobám se zdravotním postižením největší obtíže v jejich domácím prostředí? (zaškrtnout max 4 odpovědi)

zajištění chodu domácnosti	142
omezení kontaktů s okolím a osamocenost	126
chybí poskytování služeb přímo v domácnosti	15
chybí kontakty na levné a spolehlivé řemeslníky	60
bydlení neodpovídá specifickým potřebám seniorů a zdravotně postiženým	43
	47
omezená soběstačnost po krátkou dobu (úraz)	50
pomoc s péčí o blízkou osobu	27
zajištění stravování, zejména v případě diet	11
domácí násilí a týrání osob	25
obavy o bezpečnost (podomní prodej, apod.)	25
chybí tzv. pomoc na telefonu	33
jiná situace (hospicová péče)	5
nevím/nedokážu posoudit	36
n.	645

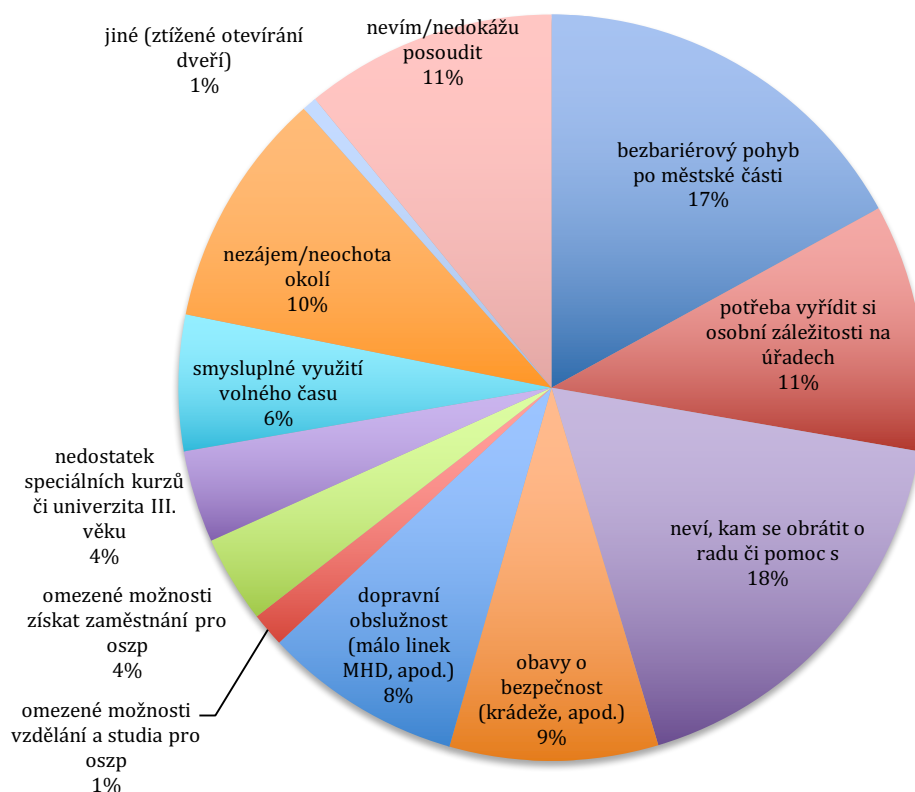
Za největší potřebu/obtíž mimo jejich domácí prostředí označili dotázaní skutečnost, že **neví, kam se mají obrátit o radu či pomoc s řešením různých situací (18%)**. Jako další problém uvedli dotazovaní **bezbariérový pohyb** po městské části (17%). Dalších 11% dotázaných řeší **potřebu vyřídit si osobní záležitosti na úřadech či u lékaře**. Na nezáměr a neochotu okolí poukázalo 10% respondentů/tek.

26. A co podle Vás působí seniorům a osobám se zdravotním postižením největší obtíže mimo jejich domácí prostředí?

(zaškrtnout max 4 odpovědi)

bezbariérový pohyb po městské části	81
potřeba vyřídit si osobní záležitosti na úřadech či u lékaře apod.	51
neví, kam se obrátit o radu či pomoc s řešením různých záležitostí	84
obavy o bezpečnost (krádeže, apod.)	43
dopravní obslužnost (málo linek MHD, apod.)	41
omezené možnosti vzdělání a studia pro oszp	7
omezené možnosti získat zaměstnání pro oszp	18
nedostatek speciálních kurzů či univerzita III. věku	19
smysluplné využití volného času	28
nezájem/neochota okolí	49
jiné (ztížené otevírání dveří)	3
nevím/nedokážu posoudit	52
n.	476

Co působí největší potíže seniorům a osobám se zdrav. postižením mimo jejich domácí prostředí?

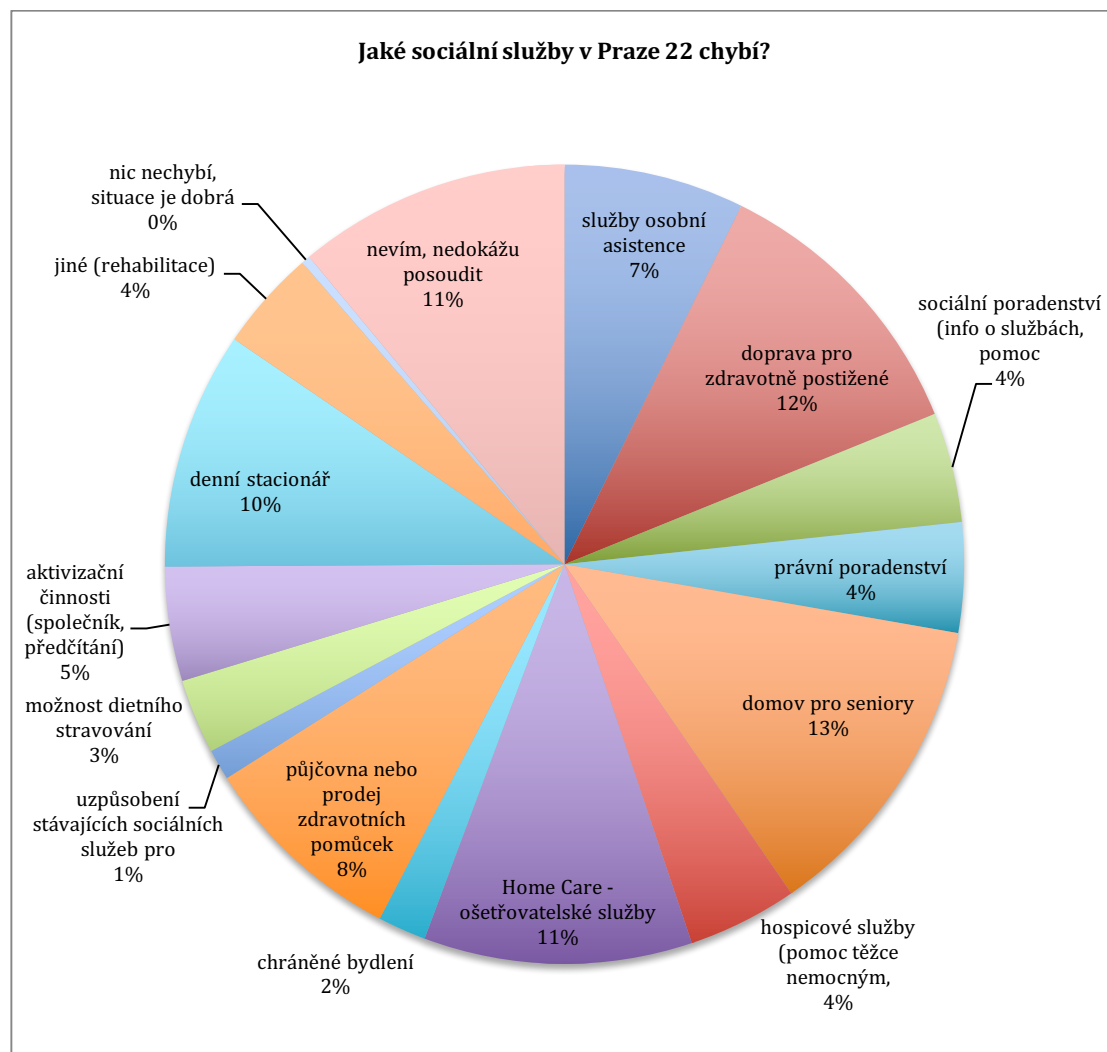
h) Chybějící sociální služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Senioři a osoby se zdravotním postižením měli možnost vyjádřit se k chybějícím službám. Za největší potřebu byl označen **Domov pro seniory (13%) a doprava pro zdravotně postižené (12%)**. Jako další potřebnou službu uvedli dotázaní **Home Care – ošetrovatelské služby (11%)**. 10% dotázaných uvedlo jako chybějící službu – Denní stacionář.

27. Jaké sociální služby v Praze 22 podle Vás chybí?

(zaškrtnout max 5 odpovědí)

služby osobní asistence	41
doprava pro zdravotně postižené	65
sociální poradenství (info o službách, pomoc při vyřizování dávek, příspěvků atd.)	25
právní poradenství	25
domov pro seniory	71
rozšíření kapacit DPS	
hospicové služby (pomoc těžce nemocným, umírajícím..)	25
Home Care - ošetrovatelské služby	61
chráněné bydlení	11
půjčovna nebo prodej zdravotních pomůcek	47
uzpůsobení stávajících sociálních služeb pro seniory také potřebám zdravotně postižených	7
možnost dietního stravování	17
aktivizační činnosti (společník, předčítání)	26
denní stacionář	54
jiné (rehabilitace)	23
nic nechybí, situace je dobrá	2
nevím, nedokážu posoudit	62
n.	562

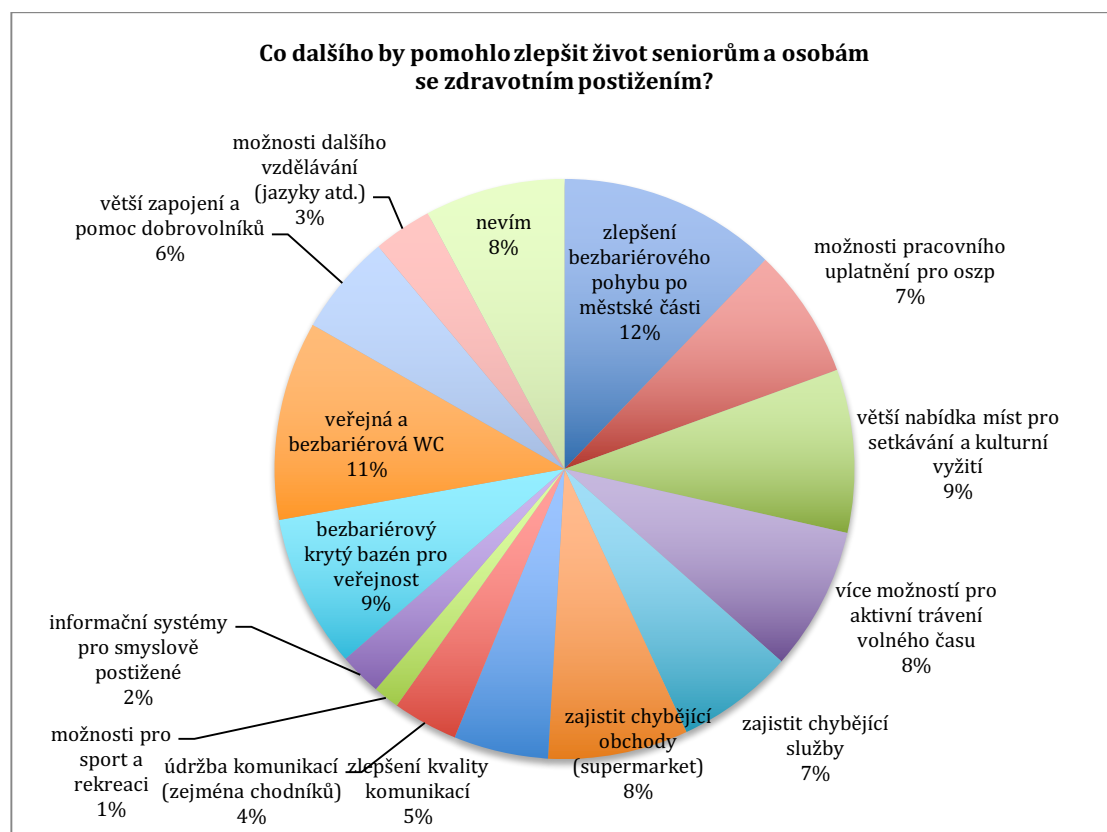
i) Co dalšího by senioři a osoby se zdravot. postižením zlepšili v Praze 22?

Z nabízených 15 možností mohli senioři a osoby se zdravotním postižením zvolit 4 další pomoci zlepšení služeb pro ně. Nejvíce (12%) z nich uvedlo jako prioritu **zlepšení bezbariérového pohybu po městské části**. Hned jako druhá nejčastěji vyhledávaná pomoc byla uváděna **veřejná a bezbariérová WC (11%)**. 9% dotázaných uvedlo potřebu **větší nabídky pro setkávání a kulturní vyžití**.

28. A co dalšího by podle Vás pomohlo zlepšit život seniorům a zdravotně postiženým žijícím ve Vaší městské části?

(zaškrtnout max 4 odpovědi)

zlepšení bezbariérového pohybu po městské části	67
možnosti pracovního uplatnění pro oszp	40
větší nabídka míst pro setkávání a kulturní vyžití	50
více možností pro aktivní trávení volného času	44
zajistit chybějící služby	36
zajistit chybějící obchody (supermarket)	43
zlepšení kvality komunikací	29
údržba komunikací (zejména chodníků)	20
možnosti pro sport a rekreaci	8
informační systémy pro smyslově postižené	13
bezbariérový krytý bazén pro veřejnost	47
veřejná a bezbariérová WC	61
větší zapojení a pomoc dobrovolníků	31
možnosti dalšího vzdělávání (jazyky atd.)	18
nevím	43
n.	550

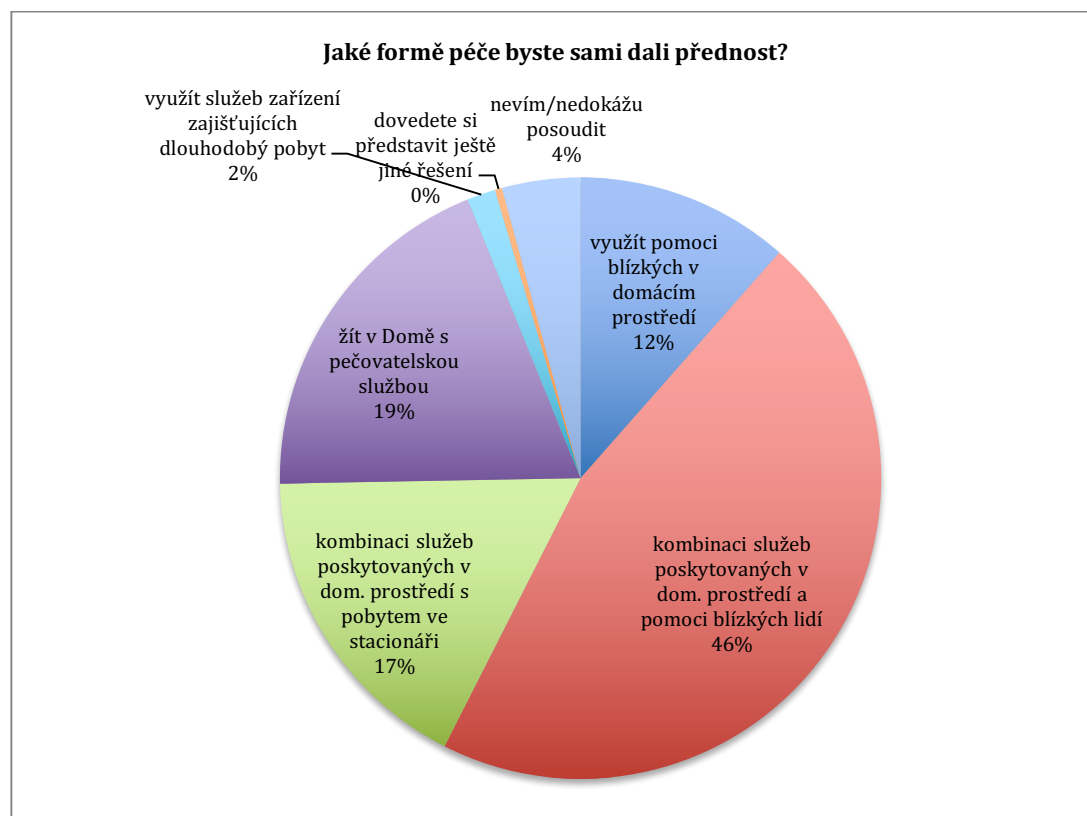
ch) Jaké formě by dali dotázaní přednost v případě, že by pro sebe (či osobu, o kterou pečují) potřebovali zajistit stálou péči?

V tomto případě byla jednoznačně preferována varianta **kombinace služeb poskytovaných v domácím prostředí a pomoci blízkých lidí (46%)**. Hned jako druhá varianta byla dotázanými nejčastěji uváděna varianta **Domova s pečovatelskou službou (19%)**. Následující tabulka a graf zahrnuje všechny varianty.

29. V případě, že byste pro sebe (či osobu, o níž pečujete) potřeboval(a) zajistit stálou péči, jaké formě byste dal(a) přednost?

(zaškrtnout max 1 odpověď)

využít pomoci blízkých v domácím prostředí	30
kombinaci služeb poskytovaných v dom. prostředí a pomoci blízkých lidí	120
kombinaci služeb poskytovaných v dom. prostředí s pobytem ve stacionáři	45
žít v Domě s pečovatelskou službou	50
využít služeb zařízení zajišťujících dlouhodobý pobyt	4
dovedete si představit ještě jiné řešení	1
nevím/nedokážu posoudit	11
n.	261

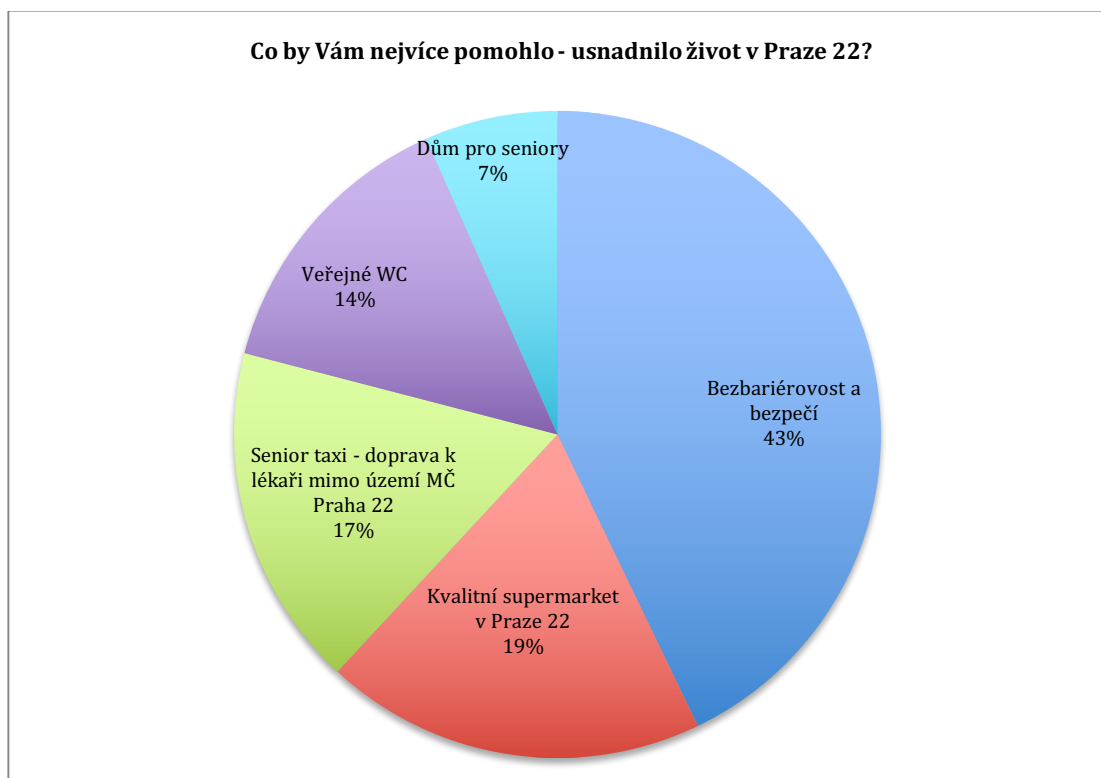

j) Co by seniorům a OSZP nejvíce usnadnilo život?

Senioři a OSZP měli možnost vyjádřit se sami k tomu, co by jim usnadnilo život. **43% uvedlo bezbariérovost a bezpečí.** 19% respondentů/ek se vyjádřilo pro **kvalitní supermarket**. Dalším 17% lidí by nejvíce usnadnilo život **senior taxi – doprava k lékaři mimo území MČ Praha22**. 14% respondentů/tek uvedlo potřebu **Veřejného WC**. Výše uvedené bylo zmíněno také na focus group skupině, kde byly vedeny rozhovory se seniory. Přesný seznam viz následující tabulka.

30. Můžete uvést, co by Vám ve Vaší situaci nejvíce pomohlo. Co by Vám usnadnilo život?

Bezbariérovost a bezpečí	45
Kvalitní supermarket v Praze 22	20
Senior taxi - doprava k lékaři mimo území MČ Praha 22	18
Veřejné WC	15
Dům pro seniory	7
n.	105

SHRNUTÍ ČÁSTI B: SENIOŘI A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

- ✓ **Struktura dotázaných:** nejčastěji se k tématu Senioři a osoby se zdravotním postižením vyjadřovaly ženy, ve věku 36 – 50 let, které vyplňovaly také část A dotazníku. Osoby, vyplňující pouze část určenou seniorům byly ve věkové kategorii 70 let+.
- ✓ **Informační zdroje:**
 - Zpravodaj zvítězil nad internetem
 - Nejvíce využívané informační kanály jsou od rodiny a přátel, ze Zpravodaje a prostřednictvím škol/ek
 - Dotázaní by uvítali více informací ve Zpravodaji a na webu MČ Prahy 22
- ✓ **Služby, které dotázaní využívají v současné době nejvíce:**
 - Klub pro seniory
 - Sociálně právní poradenství
 - Domov s pečovatelskou službou
- ✓ **Služby, které jsou nejvíce využívány v rámci OIC (Otevřeného Informačního centra):**
 - Ověřování listin a podpisů (z nabídky služeb úřadu)
 - Poradna pro rovné příležitosti a Právní poradna (z nabídky Občanské poradny)
- ✓ **Služby, které dotázaným chybí:**
 - Domov pro seniory
 - Doprava pro seniory i zdravotně postižené do okolních nemocnic
 - Home Care – ošetrovatelské služby
- ✓ **Dotázaní by byli spíše ochotni zaplatit si za služby v nadstandartním rozsahu**

✓ **Dotázaní by dali přednost v případě, že by pro sebe (či osobu, o kterou pečují) potřebovali zajistit stálou péči:**

- Kombinaci služeb poskytovaných v domácím prostředí a pomoci blízkých lidí
- Životu v Domě s pečovatelskou službou
- Kombinaci služeb poskytovaných v dom. prostředí s pobytem ve stacionáři

✓ **Co je velký problém pro dotázané, trápí je a chtěli by jej zlepšit:**

- Zlepšení bezbariérového pohybu po Praze 22
- Veřejné a bezbariérové WC
- Více možností pro aktivní trávení volného času

✓ **Největší potíže působí dotázaným v domácím prostředí:**

- Zajištění chodu domácnosti
- Omezení kontaktu s okolím a osamocenost
- Chybí kontakty na levné a spolehlivé řemeslníky

✓ **Největší potíže působí dotázaným mimo jejich domácí prostředí:**

- Neví, kam se obrátit o radu či pomoc v různých záležitostech
- Bezbariérový pohyb po městské části
- Potřeba vyřídit si osobní záležitosti na úřadech, u lékaře apod.

✓ **Co by dotázaným nejvíce usnadnilo život:**

- Kvalitní supermarket
- Rozvoz nákupu
- Doprava k lékaři a do okolních nemocnic

✓ **Náměty na zlepšení – seřazeno podle priorit:**

1. Bezbariérovost a bezpečí
2. Kvalitní supermarket v Praze 22
3. Senior taxi – doprava k lékaři mimo území MČ Praha 22
4. Veřejné WC
5. Dům pro seniory

✓ **Jakým prioritám (oblast Senioři a osoby se zdravotním postižením) ze Střednědobého plánu sociálních služeb (2016-2018) by dotázaní dali přednost?:**

1. Domov pro seniory v MČ Praha 22
2. Pečovatelská služba – rozšíření, večery, sobota, neděle
3. Podpora odlehčovacích služeb a zřízení stacionáře

Shrnující komentář a Doporučení pro rok 2018

Mapování – dotazníkové šetření uživatelů (nejen) sociálních služeb proběhlo v létě 2017 a opakovalo se po 3 letech (2014). Struktura respondentů/tek byla v rámci obou dotazníkových šetření shodná, dotazník vyplňovaly většinou ženy (cca 80%), nejčastěji ve věkové kategorii 36-50 let – s malými dětmi předškolního/školního věku do 10 let.

Náměty na zlepšení služeb v MČ Praha 22 se z drtivé většiny opakovaly – byla vyjádřena potřeba vyřešení dopravy, bezbariérovosti, kvalitního supermarketu v Praze 22¹³ a opakovala se také potřeba veřejného bezbariérového WC a senior taxi.

Je důležité zjištění, že se dotazníkového šetření účastní především ženy – matky rodin (36-50 let). Jedná se o silnou proaktivní skupinu, která má zájem komunikovat s MČ Praha 22, vyjadřovat své náměty, postřehy, sdělovat své zkušenosti s nabízenými službami v městské části.

Dotazníkové šetření, které proběhlo v roce 2017, jen potvrdilo důležitost aktivní podpory a realizace prorodinné politiky v MČ Praha 22. Doporučením je tedy vypracovat **Koncepci a akční plán pro-rodinné a pro-seniorské politiky MČ Prahy 22**, která by nabídla komplexní plán podporující rodinu (rodiče, děti, mládež, seniory) ve všech jejích základních (nejen) sociálních funkcích. Tento důležitý dokument by se stal rovněž základním zdrojem a podkladem pro vypracovávání žádostí o dotační programy, které se budou v dalších letech týkat právě podpory prorodinné politiky, mezigenerační solidarity a sociálních služeb.

¹³ V době, kdy probíhalo dotazníkové šetření (léto 2017) ještě nebyl otevřen supermarket Penny Market (otevřen prosinec 2017)

VI. SWOT ANALÝZA

V rámci této souhrnné SWOT analýzy jsou zvýrazněny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby obou sledovaných skupin: rodiny, děti a mládeže a také seniorů a osob se zdravotním postižením.

Do silných stránek byly zařazeny také aktivity úřadu – **především byla zohledněna silná proaktivita a angažovanost ÚMČ Praha 22 v oblasti rovných příležitostí a podpory seniorů a mezigenerační solidarity**, kdy v roce 2017 úřad MČ Praha 22 obsadil 2. místo v soutěži Ministerstva vnitra: *Úřad roku půl na půl – respekt k rovným příležitostem* a ve stejném roce obsadil také 2. místo v soutěži MPSV: *Obec přátelská seniorům 2017*.

SWOT

Výsledky mapování potřeb uživatelů (nejen) sociálních služeb 2017

SILNÉ STRÁNKY

Zájem a proaktivita vedení úřadu a odboru sociální péče a zdravotnictví o oblasti (nejen) sociálních potřeb a služeb a o oblast prarodinné a proseniorské politiky

Proaktivní koordinátorka komunitního plánování

Existence pracovní skupiny pro Rodinu, děti a mládež a pracovní skupiny pro Seniory a OSZP

Široká nabídka volnočasových a sportovních aktivit pro děti

Široká nabídka prarodinných aktivit

Soustavná podpora a akce/činnosti na podporu seniorů a mezigenerační solidarity

Služby (lékařské, poštovní) v místě
Kvalitní supermarket (od 12/2017)

PŘÍLEŽITOSTI

Domov pro seniory

Rozšíření kapacity ZŠ

Zaměření se na komunikaci s cílovou skupinou

SLABÉ STRÁNKY

Nedostatečná kapacita ZŠ

Absence veřejného, bezbariérového WC

Doprava-velké zatížení, velký provoz = obava o bezpečnost

HROZBY

Neřešení zvýšení kapacity ZŠ může mít za následek nespokojenost obyvatel, event. jejich odliv

Problematické parkování v některých exponovaných místech

Chybějící Domov pro seniory

SHRNUTÍ PRIORIT STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (2016 – 2018)

STAV JEJICH PLNĚNÍ K 2017 (modře = splněno)

Prioritní oblast 1. - cílová skupina Senioři osoby se zdravotním postižením

- **Pečovatelská služba MČ Praha 22 – rozšíření, večery, soboty, neděle - ANO**
- Podpora pečovatelské služby v MČ Praha – Kolovraty
- **Domov pro seniory v MČ Praha 22 – ANO (navázána s jiným Domovem pro seniory)**
- Osobní asistence pro seniory a zdravotně postižené občany v MČ Praha – Kolovraty
- Podpora aktivizačních služeb pro seniory v MČ Praha – Kolovraty
- Zřízení stacionáře pro seniory a zdravotně postižené občany v MČ Praha 22
- **Šetření o potřebnosti sociálních a následných služeb v MČ Praha – Kolovraty - ANO**
- **Doprava pro zdravotně postižené a seniory, do zdravotnických zařízení mimo MČ Praha 22 – nákup druhého vozu pro pečovatelskou službu - ANO**
- **Poradenství – zejména právní (zdarma) v MČ Praha 22 - ANO**
- **Podpora odlehčovacích služeb pro seniory a zdravotně postižené občany v MČ Praha 22 - ANO**

Prioritní oblast 2. - cílová skupina Rodina, děti a mládež

- Prevence socio-patologických jevů u dětí a mládeže v MČ Praha – Kolovraty
- **Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže v MČ Praha 22 - ANO**
- Pedagogicko – psychologická poradna v MČ Praha 22
- **Podpora rovných příležitostí – Aktivita, umožňující podporu žen na/po mateřské/rodičovské dovolené, které se vrací na trh práce (poradenství, kurzy, poradenství při startu podnikání) - ANO**
- Pedagogicko – psychologická poradna v MČ Praha – Kolovraty
- **Nízkoprahový klub pro děti a mládež v MČ Praha 22 – řešeno Klubem 803**
- **Šetření o potřebnosti sociálních a následných služeb v MČ Praha – Kolovraty – ANO**

